

90 let

**KTL, industrija papirja in embalaže
Ljubljana, n.sol.o.**

št.96

Ljubljana,

julij

1987

7

Poslovanje januar-junij 1987 v DO KTL

Fakturirana realizacija raste za 6% počasneje kot fizični obseg proizvodnje

Ugotavljamo, da smo v težkih pogojih gospodarjenja, ko so se čez noč menjali zakoni in predpisi, ki so bili povrh vsega še nedorečeni in tolmačenja nejasna, da smo v teh razmerah naredili več, kot v lanskem enakem obdobju. Trudili smo se zmanjšati zaloge materialov, rezervnih delov, polizdelkov in gotovih izdelkov. Izboljšali smo izkoristek materiala, povečali smo produktivnost in tudi izvozili smo več. Vse to pa ni dovolj za uspešno gospodarjenje, kajti denar se mora hitreje obračati. Fakturirana realizacija je rasla počasneje kot inflacija, reklamacije se vrstijo, popuščamo v kvaliteti. Vseeno nam je, če zamujamo z roki dobav, dobave so tudi količinsko netočne; tehnična in delovna disciplina je slaba. Ko bomo odpravili te pomanjkljivosti in ko se bomo zavedali, da povzročamo večkrat nepotrebne stroške in ko jih bomo

uspeli znižati, potem bodo tudi rezultati boljši.

V preteklem polletju so bili prisrbljeni vsi produkcijski faktorji; nekaj malega je bilo okvar strojev, ki so bile hitro odpravljene; občasno je primanjkovalo delovne sile, ki smo si jo sposojali v drugih tozidih; bile so težave pri nabavi plastičnih mas in nekaterih izdelovalnih materialov; največji problem pa so bila naročila. Le-teh je bilo premalo, da ne govorimo o razdrobljenosti, majhnih količinah, zato so se povečale nastavitve strojev in priprave dela...

Ob polletju znaša FOTP 48.872 ton (brez Kuverte), kar je za 2% več od dinamičnega plana in za 4% nad lanske leto proizvodnjo v prvih šestih mesecih. Odstopanja od dinamičnega plana so naslednja:

Kartonaža	—	149
Lepenka L	+	83

P	+	151
SK	+	234
Valkarton 04	+	1924
05	+	487
SK	+	2411
Kartonaža DE 10	—	880
DE 20	—	374
DE 30	+	92
SK	—	1162
Papirna konfekcija	—	760
Jelplast	—	24
Emb. servis Koper	—	45
Tika Trbovlje	+	193
Sigma G.Milanovac	+	173
DO KTL	+	871

Ob polletju znaša fakturirana realizacija 29.091.618.000 din in je za 4% pod dinamičnim planom, medtem ko je od lanske leto polletne fakturirane realizacije večja za 85%. Indeksna primerjava nam pokaže, da je fakturirana realizacija rasla za 6% počasneje kot fizični obseg proizvodnje in da za najmanj 15% zaostaja glede na indeks

inflacije. Obenem ugotavljamo predvsem v drugi polovici junija porast terjatev do kupcev, kar pomeni, da se nelikvidnost širi in da je več neplačanih računov tudi od kupcev iz Slovenije.

Polletna proizvodnja plošč znaša 39.364.694 m² plošč in je za 13% večja od lanske v prvem polletju in za 5% nad dinamičnim planom. Iz tebele je razviden manjši odjem naših TOZD in povečane dobave drugim DO in v izvoz.

Izkoristek materiala je boljši od lanskega za 2% in od planiranega za 3%.

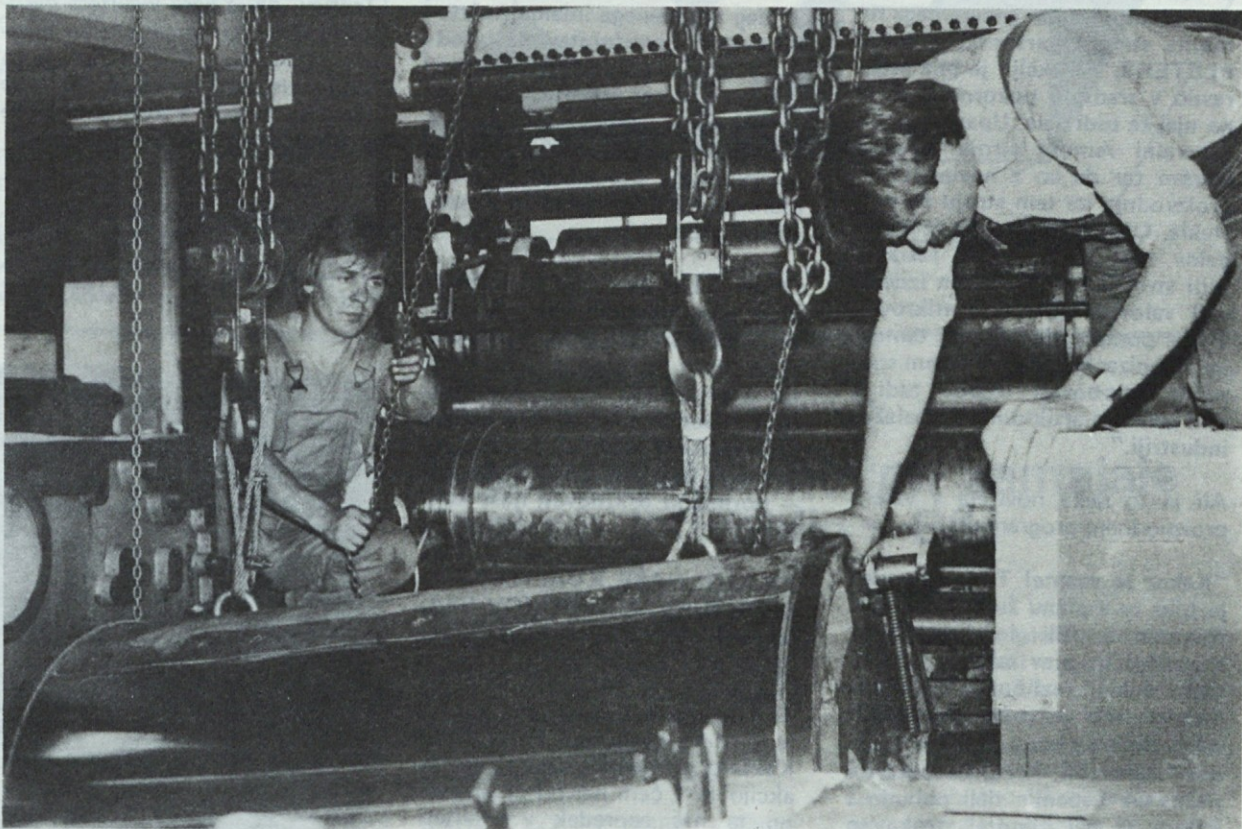
V šestih mesecih znaša produktivnost 25,27 kg/h in je za 6% večja od enakega obdobja lani ter za 2% večja od planirane produktivnosti.

V pol leta smo izvozili na konvertibilni trg 1.879.479 USA dolarjev in za 11% prekoračujemo dinamični plan, za 1% pa smo izvozili manj kot v enakem obdobju lani. Na klirinški trg smo izvozili 650.261 CL dolarjev, to pa je za 18% več od plana in 6% več od enakega obdobja lani.

B.J.

Iz vsebine: stran:

— Razgovor s Francem Jerino	2, 3
— Novice iz naše panoge	3
— Ali bomo res propadli	4
— Delavski svet TOZD TIKa pojasnjuje	4
— Štafetni intervju s Stanetom Vegljem	5, 6
— Ob 27. juniju, dnevu samoupravljalcev	7
— Tovarna zgradila hišo	7
— Kadrovske novice, varstvo pri delu, upokojitve	8, 9
— SLO, šport in rekreacija	12, 13

Delavci METALNE Maribor pri montaži obnovljenega tiskovnega cilindra na dvobarvnem offset tiskarskem stroju

Fotografije: Seme, Videmšek

Že sedaj moramo razmišljati, kaj in kako delati v prihodnjem srednjeročnem obdobju

Letošnje leto je za DO KTL – leto velikih kadrovskih sprememb tako na ravni delovne organizacije, kot tudi v temeljnih organizacijah. Za to številko Glasila smo zaprosili naj se bralcem predstavi in da nekatere odgovore novi direktor tozda Valkarton Franc Jerina.

“Rojen sem leta 1952. in sem doma iz Logatca. Končal sem pravno fakulteto. Bil sem štipendist Republiškega sekretariata za notranje zadeve SR Slovenije in v njem nato tudi nekaj časa v službi. Potem sem štiri leta delal kot družbeni pravobranilec samoupravljanja za občini Vrhnika in Logatec ter tri leta opravljal politično funkcijo sekretarja občinskega komiteja ZK Logatec. Pred štirimi leti sem prišel v Valkarton in celotni štiriletni mandat vodil njegov splošno-kadrovski oddelek.”

IZ STARIH DELOV BOMO USPOSOBILI STROJ ZA IZDELAVO MIKROVALA

Tudi vaša temeljna organizacija si je postavila svoj petletni razvojni program. Na kaj boste, pri izvajanju tega programa, dajali največji poudarek?

“Glede na to, da smo praktično že v sredini tega razvojnega obdobja, imamo realno sliko, kaj bomo od začrtanega plana in njegovih ciljev tudi dosegli. Tozda Valkarton ima za to obdobje dovolj jasne ter tudi realne želje in sicer je tu v prvem planu izvedba generalnega remonta starega kartonskega stroja PLETERS. Ta akcija je bila sedaj ravno v središču pozornosti in se na njej že tudi dela. Upamo, da bo generalni remont stroja uspešno izvršen ter da bo z novim letom proizvodnja na tem stroju že tudi stekla. Obenem pa bomo, iz starih delov tega stroja, lahko sestavili tudi stroj, ki bo sposoben izdelovati valoviti karton – mikroval. To pa pomeni, da bo naša temeljna organizacija z novim letom sposobna oskrbovati tržišče tudi s tem iskanim artiklom v embalažni industriji.”

Ali je to neka noviteta v vašem proizvodnem programu?

“Kakor se vzame! Toda dejansko je bilo to v planu že opredeljeno. Nekateri so bili glede tega sicer skeptični in prav tako je bilo tu tudi nekaj različnih interesov. Vendar smo se sedaj le uskladili tako, da smo štirje direktorji tozdov Valkarton, Kartonaže, Kartonažne in Lepenke dali pobudo s katero se naj čimprej strokovno pristopi k temu projektu v smislu predloga naše temeljne organizacije. Akcija se naj pelje do formalne in tehnološke usposobitve stroja,

ki naj bi z novim letom pričel s proizvodnjo mikrovala. V skupni pripravi proizvodnje naj bi akcija tekla tako, da bi tozda Lepenka sodeloval s svojimi strojnimi kapacitetami, dočim bi se tozda Kartonaža iz Rakeka in Kartonažna iz Ljubljane pripravila za predelavo mikrovala. Seveda pa je pri tem potrebno rešiti tudi vprašanje trga za ta naš novi proizvod.”

Franc Jerina

ŽE SEDAJ MORAMO RAZMIŠLJATI, KAJ IN KAKO DELATI V PRIHODNJEM SREDNJEROČNEM OBDOBJU

Imate še kako drugo perspektivo v proizvodnem programu?

“Poleg navedenega imamo načrtovano tudi posodobitev proizvodnje v obratu predelave valovitega kartona in sicer v smislu zamenjave starejših s novejšimi stroji. S tem naj bi izvedli racionalizacijo proizvodnega procesa in to z namenom: kvalitetnejšega in smotrnejšega dela.”

Drugih ciljev pa v tem srednjeročnem programu nimamo. Zato je verjetna naša naloga, da že v sedanjem času pričnemo razmišljati ter se pripravljati za novo srednjeročno obdobje in sicer v smislu “Pripraviti se tako, da bomo sposobni – tudi v še težjih razmerah – normalno oskrbovati naše kupce.”

ZARADI NAŠE KVALITETE IN IZPOLNJEVANJA ROKOV IMAMO LE DOLOČENO BONITETO PRI NASIH KUPCIH

Za letošnje leto navajamo, naj bo leto “leto kvalitete” v DO KTL! Kakšen povdarek dajete na to akcijo in v čem naj bo prvenstveno ta naš napredek v kvaliteti dela?

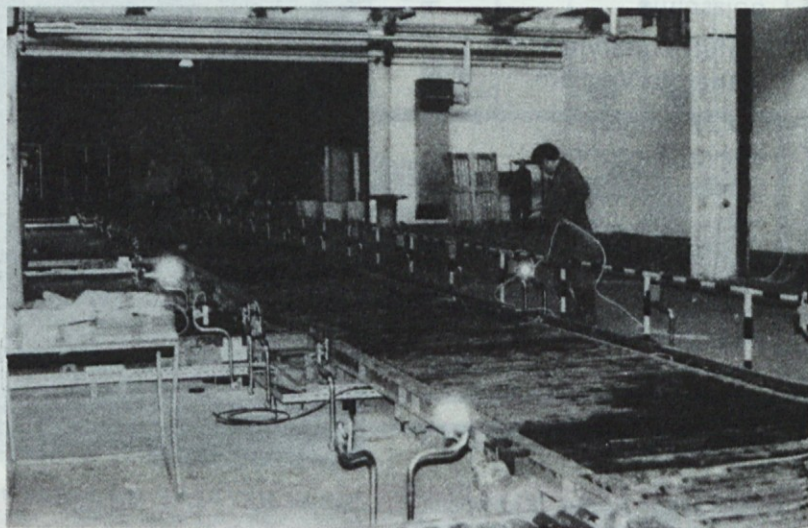
“Naša temeljna organizacija se je strinjala s predlogom, da se letoš-

nje leto proglasi za leto kvalitete v DO KTL. Dejansko smo sodelovali pri teh aktivnostih in tudi, ko se je centralni delavski svet opredeljeval za to akcijo. Mislim pa, da smo na tem področju morda tudi nekoliko preskromni. Mogoče je, da je v posameznih segmentih DO KTL resnično kvaliteta nekoliko vprašljiva, vendar pa opažamo, da ima naš tozda na trgu boniteto ravno

pri kvaliteti in pa pri rokih. Tako dobivamo – glede na našo konkurenco – posle predvsem glede na našo kvaliteto in roke dobave, čeprav pri tem ne smatramo, da se na področju kvalitete ne da še marsikaj narediti.

Trditev, da je naša kvaliteta nasplošno slaba, je mogoče le za nekatere segmente v KTL, dočim je za Valkarton znano, da se na trgu vendarle ponaša s kvaliteto, ki je na določenem nivoju.”

UPAM, DA BODO TISTE TEMELJNE ORGANIZACIJE, KI VIDIJO SVOJO VLOGO V OKVIRU DO KTL, Vendarle

Montaža novega transportnega traku v tozdu Valkarton

ZBRALE TOLIKO MOČI, DA BOMO NASTALE PROBLEME SKUPAJ USPEŠNO REŠILI

Decembra lanskega leta mi je vaš predhodnik Vinko Haložan v najinem razgovoru dejal: “Le s skupnimi združenimi močmi lahko dosežemo visoko postavljene cilje petletnega razvoja DO KTL – kot celote.” Kako gledate na to trditev?

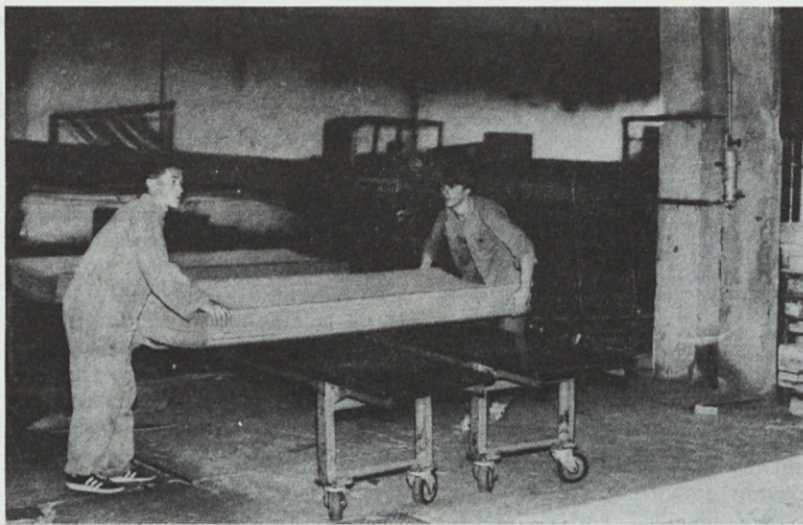
“Že od prvega dne, ko sem prišel v Valkarton, sem bil zelo pozoren na sklenjeni samoupravni sporazum o združitvi tozdov v DO KTL in pri tem skušal opozarjati na tista njegova določila, ki se v praksi ne uresničujejo. Tako je KTL sicer delovna organizacija, ki je načelno močno združena in v kateri so po sporazumu tozdi prenesli vse vitalne funkcije na nivo delovne organizacije. Žal pa pri prenosu nekaterih segmentov teh funkcij iz določenih tozdov, nismo bili dovolj vztrajni za njihovo izpolnitev in smo preveč popuščali ter delali izjeme. Rezultat tega pa se kaže v pravkar izvedenem izstopu tozda Kuverte in te dni napovedanem izstopu tozda Tike. Prav to popuščanje, oziroma nedosledno izvajanje tega samoupravnega sporazuma, pa se kaže v določenih aktivnostih, ki vodijo v destabilizacijo te delovne organizacije – takšne kot je. Mislim pa, da je KTL v sedanjem času v takšnih razmerah, ko bodo naslednji meseci in vse letošnje leto, odločilni za njeno organiziranost. Sam pa upam, da bodo tiste temeljne organizacije, ki vidijo svojo vlogo v okviru DO KTL, vendarle zbrale toliko moči, da bomo probleme, ki so danes prisotni in ki tudi niso majhni – temveč zelo veliki, dejansko uspešno skupaj rešili in sicer v smislu: “več dela in to boljšega dela, naj da večji dohodek ter s tem tudi nek primeren osebni dohodek in to za vse delavce DO KTL!”

Hvala lepa tovariš direktor za te resnično spodbudne besede v tej naj rečem posebni situaciji za DO KTL.

DELOVNA SKUPNOST IN MI VSI SE BOMO MORALI RACIONALNEJŠE ORGANIZIRATI

Želeli bi, da odgovorite, kako ocenjujete prispevek delovne skupnosti v izvajanju njenih nalog za vas in na katerem področju smatrate, da bi bilo potrebno ta prispevek okrepiti?

"To vprašanje je vsekakor aktualno, toda tudi odgovor nanj ni čist, to enostaven — pa čeprav je pomemben. Delovna organizacija je organizirana tako, da smo večino pomembnih funkcij v poslovanju prenesli nanjo in kar pomeni, da se praktično vsa strokovna opravila: prodaja, nabava in razvoj in druga strokovna dela, opravljajo v njeni delovni skupnosti. Temeljna organizacija je ob zaključku obračuna lanskega poslovnega leta dala natančno oceno dela delovne skupnosti in tudi povedala, kateri njeni deli so svoje delo opravili zadovoljivo, dobro oziroma odlično in kateri tega niso. Zato tega ne bi še enkrat ponavljal. Bi pa pri tem opozoril na dejstvo, da se bo verjetno morala delovna skupnost oziroma da se bomo morali mi vsi skupaj, glede na nastalo situacijo, izstop temeljnih organizacij in s tem manjšanje KTL — racionalneje organizirati in sicer v smislu opravljanja strokovnejšega in kvalitetnejšega dela, ob seveda manjših

Zlaganje plošč valovitega kartona na koncu velikega izdelovalnega stroja

stroških, ki jih morajo temeljne organizacije za to namenjati."

NA VSAKEM DELU MORAMO IMETI USTREZEN KADER

Kot delavci, ki je še pred kratkim vodil kadrovsko področje, bi vam zastavil naslednje vprašanje:

V katerem času dajemo splošni povdarek na potrebi po višji strokovnosti kadra, kajti le-ta nas lah-

ko pripelje na višjo stopnjo tehnološke ravni v proizvodnji in s tem na hitrejši prodor na zunanji trg. Kako gledate na ta problem v KTL?

"Menim, da ne more biti samo taka opredelitev, ki bo povdarjala le "čim strokovnejši kader"! Rekel bi to tako, da moramo imeti na vsakem delu ustrezen kader. Nam pa se recimo dogaja, da imamo v neposredni proizvodnji, kjer

se dejansko opravlja nekvalificirano delo, zaposlene ljudi, ki imajo srednjo izobrazbo ali celo več. Nasprotno pa imamo na delih in nalogah, kjer se zahteva srednja, višja ali celo visoka izobrazba ljudi, ki tako ali drugače ne ustrezajo tem stopnjam izobrazbe. Sicer je res, da formalna izobrazba še ni vse in da smo zato v Valkartonu tudi veliko naredili s tem, da smo nekaterim priznali z delom pridobljeno delovno zmožnost.

Vendarle pa je potrebno vedeti, da na nekaterih ključnih pozicijah moramo le imeti sposobne ljudi in sicer strokovnjake, ki so v celoti sposobni obvladovati svoje posle in sicer v smislu poznavanja opravljanja svojih del doma, v Jugoslaviji in celo v svetu. Zato je izredno pomembno, da imamo resnično prave strokovnjake za opravljanje teh vitalnih funkcij v okviru naše delovne skupnosti."

Najlepša hvala tovariš Jerina za razgovor. V imenu naših bralcev in v svojem imenu vam želim veliko uspehov pri vodenju te druge največje temeljne organizacije DO KTL v prepričanju, da bodo rezultati poslovanja za KTL v bodoče boljši.

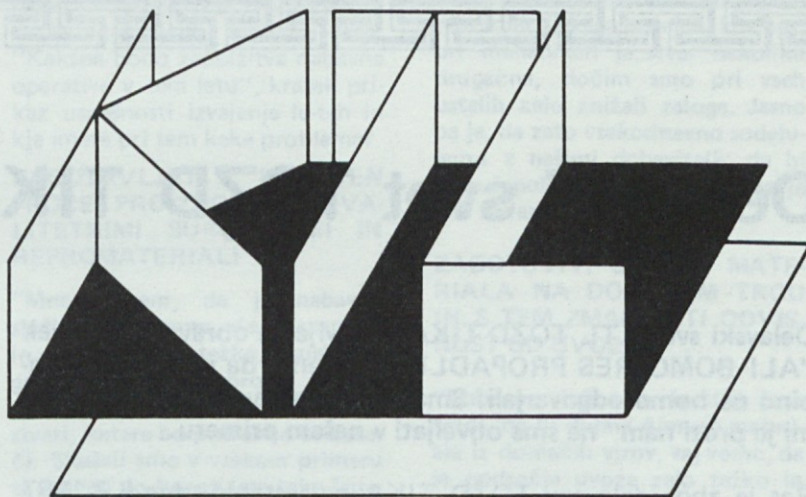
"Hvala!"

Razgovor vodil in pripravil za objavo: Milan SEME

EVIDENTIRANJE PROSILCEV ZA SOLIARNOSTNA STANOVANJA

ČEPRAV BO VI. RAZPIS ZA DODELJEVANJE SOLIDARNOSTNIH STANOVANJ NA PODROČJU LJUBLJANSKIH OBČIN OBJAVLJEN ŠELE V MESECU SEPTEMBRU POZIVAMO VSE, KI IMAJO NEREŠENO STANOVANJSKO VPRAŠANJE IN GA ŽELIJO REŠITI S PRIDOBITVIJO SOLIDARNOSTNEGA STANOVANJA, DA SE ZGLASIJO V DG DRUŽBENI STANDARD — PISARNO IMAMO V PROVIZORIJU KOTNIKOVA 1 — ŠTEVILKE INTERNEGA TELEFONA SO 291, 292 ALI 252.

PROSIMO, DA O TEM OBVESTITE TUDI SVOJE SODELAVCE, ZA KATERE VESTE, DA IMAJO NEREŠENO STANOVANJSKO VPRAŠANJE PA SO ZARADI LETNIH DOPUSTOV, BOLEZNI, PORODNIŠKE ALI DRUGIH RAZLOGOV ODSOTNI.

Novice iz naše panoge
Delo, 13. julija 1987

Velike izgube močno zamajale papirno industrijo v BiH

V tej republiki je v izgubi vsak četrti ozd — Pičle možnosti za prekvalifikacijo — V izgubi tudi zdravstvo in socialno varstvo

OD NAŠEGA DOPISNIKA

SARAJEVO, 12. julija — Banja-luški Incel s 14 tozdi in več kot 6 tisoč zaposlenimi je eden največjih "posamičnih" bosansko-hercegovskih izgubarjev. Kolikšne so

rdeče številke, služba družbenega knjigovodstva ni mogla točno ugotoviti, zato velja približna številka 4 milijarde dinarjev. Ker sta tudi tovarni kartona in embalaže iz Cazina ter celuloze iz Prijedora blizu, se je s približno 10 milijardami minusa zamajala celotna bosansko-hercegovaška papirna industrija, združena v sozdu Unicep. Izgube te panoge so takoj za predelavo nafte.

Pogled na novo tovarno z Letališke ceste (levo nakladalne rampe).

Ob najavi tozda TIKE o svoji izločitvi iz DO KTL

Ali bomo res propadli?

Kuverta se je izločila, TIKA najavlja izločitev, kdo bo naslednji? Koliko časa bomo še skupaj, kdaj bomo dokončno propadli? To so vprašanja in teme pogovorov, ki jih zadnji čas pogosto slišim med našimi sodelavci.

Da, Kuverta je odšla v prepričanju, da z nami nima nič več skupnega. Tudi jaz tako mislim. Kar so želeli in mogli so od nas, ali skupaj z nami, že dobili. Tika nas je na delavskem svetu delovne organizacije dne 24.7.1987 informirala, da začne postopek za izločitev iz delovne organizacije. Zakaj? Glavni vzrok ali opravičilo je v tem, da je predstavnik delovne organizacije, menda sem to jaz, izjavil, da nima v tej delovni organizaciji več kaj iskati, če ne bodo vložili v MP-3 sorazmernega deleža.

Žal mi je, da se o tem vprašanju nisem mogel pogovarjati s kolektivom in mu povedati oziroma sporočiti mnenja skoraj 2000 ostalih delavcev te delovne organizacije, saj se tisti (vodilni) delavci Tika Trbovlje preveč avtoritativno izgovarjajo na svoj kolektiv, ki menda zavrača vsako misel o skupni naložbi v druge TOZD, ker od zdru-

žene KTL v vseh minulih letih menda niso nič dobili.

V zvezi s tem sem dolžan delavce Tike in vseh drugih temeljnih organizacij opomniti, da je DO KTL nastala z združevanjem nekdanjih obratov Kartonažne tovarne Ljubljana v letih 1974 in 1975 (Kartonaža, Lepenka, Vaklarton, Kartonažna, PA-KO) in priključevanjem некоč malih samostojnih delovnih organizacij v letih 1976 in 1977 (Jelplast, Kuverta, Tika, Embalažni servis), pozneje pa se je priključila še Sigma).

Najpomembnejše vodilo za združevanje vseh TOZD je bila misel, da bi združeni v večjo in dovolj močno DO čimbolj uspešno poslovali, se programsko in v reprodukcijo povezano celoto dopolnjevali ter si medsebojno vsestransko pomagali.

Osebnost sem prepričan, da je bilo sodelovanje med vsemi združenimi TOZD-i dovolj uspešno, saj o tem lahko pogledamo tudi v poslovne rezultate vseh minulih let in za vse TOZD, ne samo za zadnja štiri leta.

Že po prej kot enem letu združitve Tike v našo DO je bila le-ta deležna za takratne razmere dovolj

velike investicijske pomoči, saj smo se že v letih 1977/78 dogovorili za investicijska vlaganja 6.000.000 din z minimalnim nadomestilom za gospodarjenje, o revalorizaciji vloženih sredstev ne govorimo. Če bi omenjena investicijska sredstva Valkartona v Tiko danes primerjali (preračunano z inflacijsko stopnjo vseh minulih 10 let), si upam trditi, da je Tika takrat dobila precej več, kot bi danes od nje lahko upravičeno pričakovali, saj bi današnja vrednost vloge ohranila nezmanjšano vrednost, ker se bo po samoupravnem sporazumu vsako leto revalorizirala in je torej inflacija ne bo prizadela.

Osebnost sem prepričan, da vzrok za odklonilno stališče do skupnih prizadevanj vseh drugih TOZD ni v celotnem kolektivu Tike, ampak predvsem v vodstvu te TOZD ali pa pri posameznih članih, ki bi želeli iz DO po "hitrem postopku".

V imenu DO KTL apeliram na kolektiv Tike naj temeljito pretehta

pozitivne in negativne točke obeh variant:

- ostati v KTL
- oditi iz KTL; vsi namreč nismo in ne moremo biti Kuverta

Na koncu samo še odgovor na vprašanje, postavljeno v naslovu:

"Ne, ne bomo propadli, tudi če Tika odide, ne!"

Vinko Haložan

Gradnja dovozne ceste do razkladalne rampe pri novi tovarni

Delavski svet TOZD TIKA pojasnjuje

Delavski svet KTL TOZD TIKA Trbovlje, je obravnaval članek "ALI BOMO RES PROPADLI" in sklenil, da na njegovo vsebino ne bomo odgovarjali. Smatramo, da parola "kdor ni z nami je proti nam" ne sme obveljati v našem primeru.

Res je zbor delavcev TOZD TIKA na sestanku dne 6.7.1987 sprejel sklep, o začetku postopka za izločitev iz delovne organizacije KTL. Utemeljitev za ta postopek še nismo posebej dajali, moramo pa reči, da vzrok za to ni in ne more biti en človek. Ne zanikamo, da nam je bilo nedvoumno postavljeno, dajte denar za MP-3 ali pa se izločite, vendar smatramo, da je to le nerazumevanje našega težkega stanja, saj delamo v izredno težkih razmerah, verjetno težjih, kot katerakoli TOZD naše delovne organizacije. Teh težav ne čuti samo par vodilnih delavcev naše TOZD. Vzrok o začetku postopka za izločitev je v tem, da v vseh teh desetih letih skupnega dela ni bilo izdelanih nobenih razvojnih načrtov, ni bilo programov novih izdelkov, celo za nakup najpotrebnejših strojev ni bilo nobene pripravljenosti, čeprav so se v tem času uvažali stroji, ki v KTL niso nikoli delali. V takih razmerah ni čudno, če smo tehnološko zastareli, da imamo nemogoče transportne razmere, da imamo absolutno premajhne proizvodne in skladiščne prostore itd. V srečevanju s takimi problemi, se vodilnim delavcem TIKE res ni treba izgovarjati na delavce ampak prenašajo le naše mnenje pa tudi zahteve, ki jih ta kolektiv postavlja.

Naš kolektiv razume težave drugih, saj ima tudi sam dovolj velike. Sovlagali smo v Belišče, Zrenjanin, Tržič, MP-3, pa tudi

drugod, sedaj pa je skrajni čas, da odpravljamo tudi lastne probleme, saj se zavedamo, da moramo rešiti ta problem sami, s svojimi sredstvi.

Temeljnim organizacijam DO KTL želimo čim boljše delovne rezultate, saj se ob takih rezultatih z njimi veselimo tudi mi. Ta delovni kolektiv je sposoben ne samo preživeti, temveč dosegati tudi izredne rezultate, zato ne vidimo, zakaj pri nekaterih takšna ihta, saj je naše sodelovanje lahko vzorno, pa če smo TOZD DO KTL ali ne, samo na pravih temeljih moramo graditi to sodelovanje, ki mora biti v obojestransko korist.

Delavski svet TOZD TIKA Trbovlje
Predsednik:
Oto KOS

Velike so težave pri preskrbi z rezervnimi deli

Naš štafetni intervju nima težav, saj je stalno izpopolnjena njegova rubrika. Nismo še imeli primera, da bi nam kateri izmed predlaganih delavcev odklonil odgovor.

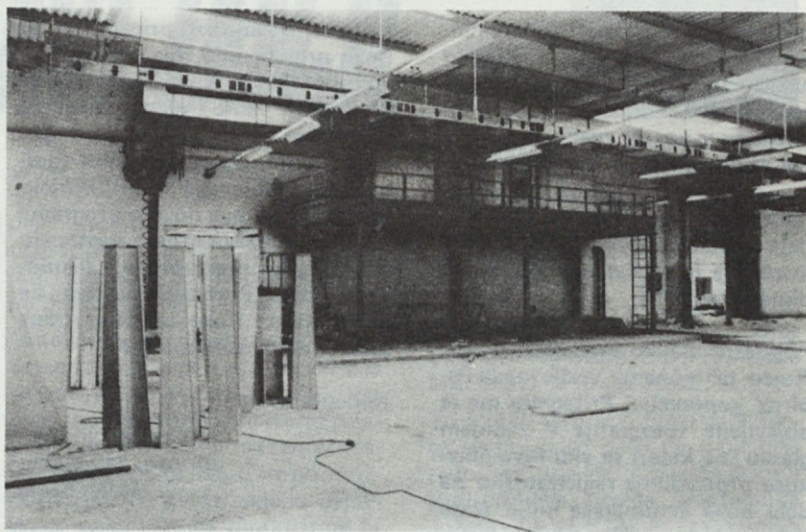
Na vprašanje, ki mu ga je postavil njegov predhodnik Ivan Kosmač in sicer, kakšne probleme in težave ima nabavna služba je Stane Vegelj dejal:

“Mislim, da je tovariš Kosmač lepo nakazal primer, kje so lahko prav tako veliki problemi pri delu in ne le tisti, ki jih narekuje redna proizvodnja. Problemi so torej lahko tudi v samem strojnem parku, pri njegovem rednem vzdrževanju za potrebe proizvodnje in so lahko odvisni: ali imamo stroje le od enega ali več proizvajalcev; ali so stroji domači oziroma uvoženi in še druga taka vprašanja. Lahko rečem, da imamo v našem strojnem parku, kar pestro izbiro raznih strojev in naprav in zato le-ti narekujejo kar veliko število potrebnih rezervnih delov, ki se morajo vsakodnevno vgrajevati v stroje. Kadar govorimo, da imamo v neki delovni organizaciji dober strokovni kader se moramo vedno vprašati tudi, s kakšnimi stroji je opremljena. Toda tu ne bi govoril o strojih — to je naše posebno poglavje — dotaknil se bom raje problema, kako priti po najhitrejši poti do rezervnega dela, ki ga proizvodnja — pokvarjen stroj, v tistem trenutku rabi. Naj rečem, da so problemi pri iskanju te najhitrejši poti izredno veliki, kajti večinoma v naših trgovinah ali pa pri proizvajalcih ni ravno tistih rezervnih delov, ki bi jih nujno potrebovali. Ni pri tem razlike niti takrat, kadar gre za razno konfekcijsko blago — kar je že navedel tudi tovariš Kosmač — s primerom “zaticalka” ali recimo, če vzamemo “oljni obroček” itd. Dejstvo je namreč, da že v naših trgovinah ni mogoče nekatere teh artiklov nabaviti, re-

cimo v neki kompletni garnituri ali seriji.

Naj navedem tudi probleme, kadar mora naša vzdrževalna služba sama izdelati kak rezervni del, ker pač tega ni mogoče kupiti. V tem primeru moramo takoj pričeti z iskanjem možnosti nakupa ustreznega plemenitega jekla — in če sem rekel ustreznega, mora torej dje — navijalni trn — za kar potrebujemo brezšivno cev takega in takega zunanega in notranjega premera. Če pa je taka cev “na žalost”, še izven nekega standarda in jo naše železarne zato v tem letu ne izdelujejo, potem se prične skakanje od enega do drugega, kje bi lahko tako, vsaj primerno, cev dobil. Težko je torej dati odgovor delavcu, da določenega materiala ni, ko pa vidiš v trgovini polno zalozene police in bi rekel: “vse imajo”, toda tistega, kar rabiš — nimajo!

Naša nabavna služba ima kljub temu, da smo po številu zaposlenih oseb majhni, zelo široko zastavljeno delo. Za področje trgovinskega asortimana — kritje potreb pri vzdrževanju strojev — imamo tako, z različnimi glavnimi trgovinskimi hišami kot so npr. Ivetalka, Elektrotehna in druge, sklenjene pogodbe, s katerimi smo jim vnaprej nakazali, kake materiale bomo kupovali pri njih. To se pravi — tudi oni se trudijo — vendar so nemočni, ker je pač prepogosto jugoslovanska proizvodnja usmerjena na tržno, sebi potrebno proizvodnjo in ne za trg, ki potrebe narekuje. ta biti v tistih dimenzijah in kvaliteti, iz katere se bo lahko izdelal. Pri tem pa se marsikdaj postavi vprašanje primerne kvalitete, kajti največkrat se prav tu zgodi, da je izbira zelo ozka in da ni tistega kar potrebuješ. Vzemimo za primer, da moramo za delovno enoto 20 tozda Kartonažna izdelati oro-

Podest z delom klima naprav v novi tovarni

Ali nam lahko navedete, kakšni pa so pri nas problemi z uvozom rezervnih delov?

“Na to ne bi mogel konkretno odgovoriti, ker naš nabavni oddelek nima zadolžitve v zvezi z uvozom rezervnih delov. Vendar pa lahko rečem, da je procedura zelo dolga in da so potrebni ne samo posebni pogoji za tako uveljavitev, temveč je tudi sam postopek, ki ga vodi naš uvozni oddelek zelo dolgotrajen.”

Mislím, da ste dali okviren odgovor o problematiki, ki nastaja pri preskrbi rezervnih delov za naše potrebe. Sedaj pa bi vas prosil, da namesto odsotne tovarišice Bombačeve — vodje vaše službe, odgovorite na njene navedbe lani: “Kakšne bodo zadolžitve nabavne operative v tem letu”, kratak prikaz uspešnosti izvajanje le-teh in kje imate pri tem kake probleme?

ZAGOTAVLJATI NEMOTEN PROCES PROIZVODNJE S KVALITETNIMI SUROVINAMI IN REPROMATERIALI

“Mnenja sem, da je nabavna služba kljub temu, da so razmere in situacija zelo težke, uspela zagotoviti nemoten proces v naši proizvodnji. Vendar pa je še veliko stvari, katere bo potrebno še doseči. Skušali smo v vsakem primeru te naloge do konca leta tako izpeljati, kot smo si jih zastavili.”

Kako ocenjujete vprašanje problema nabave surovin za tozda Jelplast?

“Jelplast bo v letošnjem letu dejansko šele od sedaj naprej prizadet, saj so bile do sedaj še zaloge. Vsa ta prizadetost pa gre na račun manjšega uvoza nafte, ki jo je sedaj pri nas zopet težko zagotoviti. Proizvajalci polipropiena ne uresničujejo dobave domačim kupcem s količinami kot bi želeli, zaradi česar pričakujemo veliko pomanjkanje teh surovin in istočasno tudi velik porast cen, ki bo prisoten v drugem polletju in to še veliko bolj kot doslej.”

URESNIČITI PLANIRANO RAZMERJE VHODNIH IN IZHODNIH CEN

“Dandanašnji je težko obvladovati situacijo glede tega, da bi, ne vem

kako, lahko vplivali na cene. Inflacija je tista, ki nam narekuje vse in ki nam povišuje vse, za kar smo dobro gospodarili. Sami sicer želimo uresničiti ta hotenja, toda inflacija je tako vsesplošni družbeni pojav, ki ga nihče ne more zaustaviti.”

DRŽATI NIZEK OBSEG ZALOG MATERIALA IN SODELOVATI S POTENCIALNIMI DOBAVITELJI

“Tu smo zelo veliko naredili. V vseh temeljnih organizacijah smo programirali količine materiala za našo proizvodnjo, ki bi bile tako minimalno, kot optimalno zadovoljive. Pri določenih materialih reprodukcijskega porekla, kot npr. pri mehanikah je stvar nekoliko drugačna, dočim smo pri vseh ostalih zelo znižali zaloge. Jasno pa je, da zato vsakodnevno sodelujemo z našimi dobavitelji, da bi tako izpolnili to nalogo, ki na je bila zadana.”

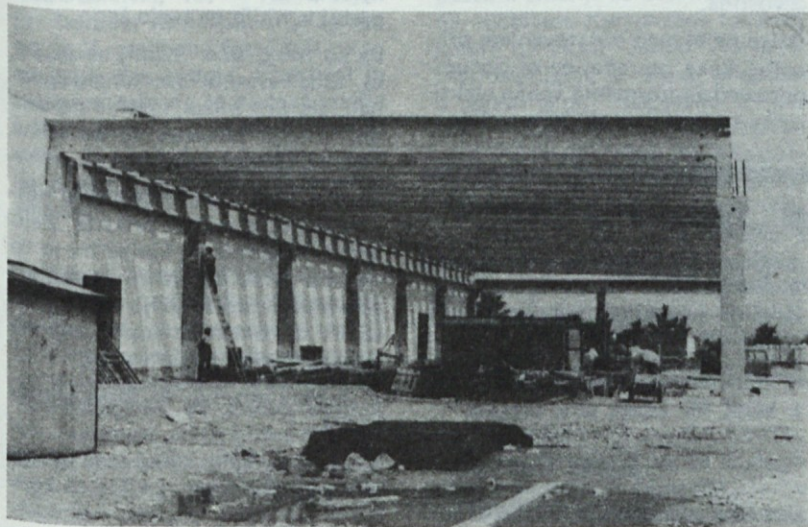
ZAGOTOVITI ČIMVEČ MATERIALA NA DOMAČEM TRGU IN S TEM ZMANJSATI ODVISNOST OD UVOZA

“Nabavna služba se že dalj časa trudi, da bi dobila čimveč materiala iz domačih virov, saj vemo, da je področje uvoza zelo težko in nesigurno. Če težimo za čimmanjšimi zalogami, je tudi to ovira, za nakupe takih manjših količin repromateriala iz uvoza. Zato je najboljša zagotovilo, da skušamo take materiala priskrbeti doma s tem, da iščemo nove poslovne partnerje in z različnimi substituti rešimo nemoten proizvodni proces.”

Ali ste s tem tudi odgovorili na zadolžitev:

ISKANJE DOMAČIH SUBSTITUTOV ZA MATERIALE, KI JIH UVAŽAMO

“Akcijska za izpolnjevanje te zadolžitve teče stalno, vendar lahko rečem, da bi moralo biti pri tem samo področje razvojne službe dosti bolj prisotno. Le-ta bi nam morala že vnaprej dajati smernice, kdaj in kje lahko nek material zamenjamo, saj v nabavi sami ne moremo

Nadstrešnica nad jaškom za stiskanje papirnih odpadkov pri novi tovarni

(nadaljev. na 6. str.)

tako natančno poznati, kateri substituti bi to lahko bili. Lahko to nakažemo, vendar bi tehnično-razvojna služba morala biti tista, ki bi imela že v naprej znana nadomestila za problematične materiale."

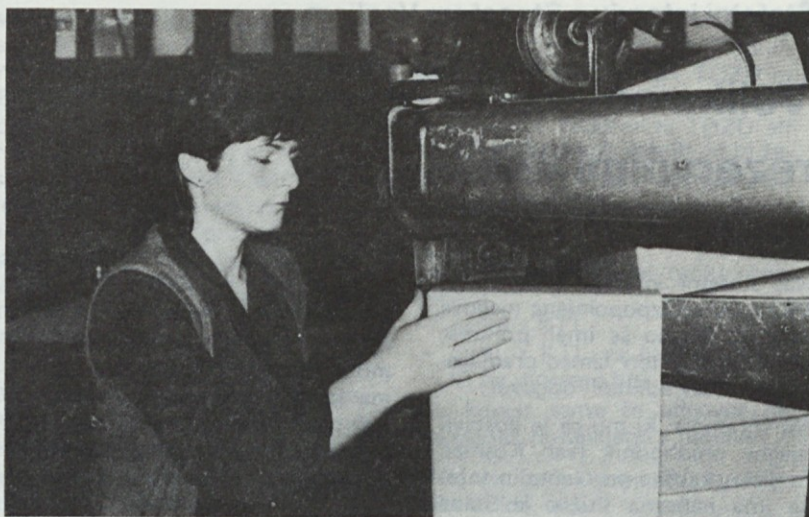
Za zaključek vas prosim, da navedete naslednjega nosilca štetnega intervjuja in po kateri tematici naj bi odgovarjal?

"Štetno palico predajam Jožetu Rojcu tehničnemu vodji tozda Papirne konfekcije. Pritegnila me je objavljena fotografija v zadnjem glasilu, na kateri se vidi prve poizkuse proizvodnje registratorjev na delu nove avtomatske linije. Naše delavce bo sigurno zelo zanimalo,

kako se je sam tozdar pripravil na to novo proizvodnjo, kje bo ta proizvodnja tekla in v kakšnem obsegu — čeprav vemo, da so stroji že montirani v glavni stavbi na Čufarjevi ulici. Želeli bi vedeti tudi, kakšno problematiko pričakujejo pri uvajanju tega novega programa in kakšne težave morda nastopajo pri pričetku proizvodnje s tehničnega vidika. Prav tako pa tudi, če je mogoče: Kake so dane tržne analize za ta naš proizvod?"

Najlepša hvala!

Razgovor vodil in pripravil za objavo:
Milan Seme

Iz delovnega procesa

3. nadaljevanje

Razvoj tovarne za lepenko in papir na Količevem pri Domžalah

Kako smo v Ljubljani pričeli proizvajati lepšo oziroma primernejšo embalažo za lekarne

Izdelavo lepenke so mi sprva vodili razni inozemci. O njih ne morem veliko poročati, ker nimam več zapiskov. Spominjam se, da sta bili med njimi neki Čermak in Wolf. Vsi so znali češko. Wolfova žena je naučila delovodkinjo moje ljubljanske kartonažne, Urško Logar, izdelovati lekarniške škatlice. Tako smo v Ljubljani začeli proizvajati lepšo, oziroma primernejšo embalažo za lekarne.

Med obratovanjem sem imel tudi kratek čas Slovenca Križnika, ki pa ni bil priljubljen.

Število strojev se je sčasoma pomnožilo, saj je bilo že v nekaj letih 5 strojev za lepenko v obratu. Seveda je bilo tudi vse drugo zelo povečano. Nabavljene so bile nadaljnje hidravlične preše, satirirke, sušilni cilindri, sušilni kanal itd. Tedaj je bil nabavljen tudi mali brusilec lesa za 180 KM, ki je služil za izdelovanje lesovine, v količini cca 2000 kg na dan. Lesovino sem potreboval kot primes pri lepenki in za izdelovanje bele lepenke.

Prva Voithova turbina — pri 6 m padcu — 120 KM, ni več zadostovala. Za ojačanje pare in moči sem kupil pomožno rabljeno lokomotivo.

Iskal sem in dobil iz inozemstva strokovnjake in strojevodje, ki so včasih bili dobri, vendar sem mnogokrat naletel tudi na slabe. Jugoslavija je bila v začetku leta 1920 za inozemstvo še orientalska, balkanska dežela. Inseriral sem pogosto v centralnem nemškem časopisu "Wochenblatt fuer Papierfabrikation", vendar sem strokovnjake težko pridobil. To žalostno stanje je trajalo najmanj 10 let.

Veliko sem si prizadeval, da bi privabil čimveč strokovnih ljudi. Spoznal sem, da je treba z njimi zelo obzirno in potrpežljivo postopati,

tudi če je bil kdo manj zmožen. Marsikateri ni prišel z zanesljivim priporočilom. Sprejeti sem moral običajno vse njihove pogoje, tudi novodošlece s pohištvom, ženo in otroke. Neki strojevodja za papirni stroj, sicer dober strokovnjak, je iz Češke pripeljal s seboj ženo in 5 otrok. Šel sem ponj v prenočišče pri Mikliču, da ga odpeljem na Količevo. Sedel je s celo družino v gostilni in vsem so se svetile oči. Zagotavljal mi je, da še nikdar ni imel pred seboj toliko dobrega vina. Pri srcu mi je postalo kar težko. Mož je sijajno delal na malem papirnem stroju, toda vedno bolj je pil in moral sem ga že zato, da ne bo povzročil kake nesreče, odsloviti, za kar me je celo njegova lastna žena prosila.

Vedel sem, da je vsak začetek strokovnjaka težak, ter da bom s časoma lahko delal tudi z domačimi močmi. Z vsakim sem se pogodil samo za eno leto ali dve, ker sem računal s priučitvijo domače delovne sile. Vsi smo se prva leta pridno učili, kako je treba pravilno delati. Napredek je bil vedno večji. Domači delavci so bili bistri in dojemljivi, da sem bil z njimi kar zadovoljen.

Sprva sem imel zelo težko stališče. Dela v Ljubljani in na Količevem je bilo na pretek. Avtomobila še nisem imel, zato sem si delo uredil takole: dopoldne sem bil v Ljubljani, popoldne pa na Količevem. Po kosilu sem se peljal z vlakom v Jarše, od tam pa čez Bistrico — čevlje dol, čevlje gor, ker tedaj še ni bilo mosta v tovarno. V tovarni sem imel 1 uro in pol nadzorstvenega dela, nato pa hajd po isti poti zopet v Ljubljano čez Bistrico, da sem v zadnji sekundi ujel večerni kamniški vlak. Leta 1924 sem si priskrbel prvi avtomobil in potem je šlo lažje.

Omenil bi še nekega starega inženirja Postl-a iz Nemčije, ki sem ga prosil, da je leta 1924 prišel inspicirat, kako je vse sestavljeno in organizirano in kaj bi mi sam še predlagal. Takrat je bila tovarna za lepenko šele gotova.

Vse mu je zelo ugajalo. Samo to bi bilo po njegovem mnenju boljše, če bi došle vagone mešanih odpadkov (surovine) vskladiščili v I. nadstropju namesto v 30 km oddaljeno skladišče. Če bi bili odpadki v I. nadstropju s stroji, kjer se melje papir, bi se prihranil prevoz iz skladišča. Pojasnil pa sem mu, da je skoraj povsod drugod prišlo do požarov rano zato, ker so imeli gorljivo blago skupaj z drugim blagom.

Postl je bil tako zadovoljen, da je tovarno fotografiral in fotografijo objavil v "Wochenblattu". Posebno mu je bila všeč kombinirana vodna sila, s pomočjo originalnega cevovoda.

Da se ne bi med obratovanjem pripetila kaka nesreča, če bi ponoči odpovedala normalna velika električna razsvetljava, je bil paralelno

položen vod za zasilno razsvetljava. Ta je toliko pomagala, da so se stroji lahko v redu ustavili.

Točnih zapiskov delavcev žal nimam. Ti so se mi porazgubili, ko sem moral zapustiti svoje podjetje. Zvedel pa sem za nekaj imen svojih prvih sodelavcev, ki so delali lepenko in jih še poznam. To so: Korošec Blaž — delavec, Kovič Anton — delavec, Kovič Martin — delavec, Korošec Jernej — delavec, Juvan Anton — delavec, Šimenc Franc — delavec, Šimenc Ivan — kurjač, Korošec Aleš — delavec, Ručigaj Leopold — delavec, Majhenič Karl (oče) — delavec, Majhenič Franc (sin) — delavec, Majhenič Ani — delavka, Jerman Helena — delavka, Majhenič Karl — kurjač, Kocjančič Franc — kurjač.

Ves v skrbih sem še vedno iskal dobrega papirničarja — strokovnjaka, ki bi pomagal vežbati moje mlade ljudi v tovarni. V nemški reviji "Wochenblatt fuer Fabrikation" sem bral tehtne odgovore inf. B. na razna vprašanja, ki so se našala na proizvodnjo papirja.

Povabil sem moža, da bi prišel k meni in da moje delavstvo uvaja v papirno stroko. Pogodila sva se za 2 leti.

Novega inštruktorja sem se razveselil. Bil je mlad, simpatičen plavalas gospod, s skrbno pristrizeno bradico. Prišel je iz Beljaka, kjer je začasno pustil svojo mlado ženo. Da bi ženino odsotnost lažje prenašal, je sleherni večer dal postaviti na prostem mizico in tam — obrnjen proti Beljaku — dlje časa prebil v mislih na svojo ženo.

Pa so moji, sicer mladi, neizkušeni, toda vestni delavci kmalu spoznali, da jim mladi inženir ne zna nič novega pokazati in da se na vodstvo sploh ne razume.

Seveda tudi meni inženirjeva nesposobnost ni ostala prikrita. Zelo sem bil razočaran, ker se mi je to moralo pripetiti ravno v času, ko sem mislil proizvodnjo razširiti in sem v ta namen že kupil Lanzovo lokomotivo za papirni stroj.

Z inženirjem sva se sporazumno razšla.

Videl sem, kako lahko se je motiti v presoji človeka.

Priporočilo častitim naročnikom „Ljubljanskega Zvona“.

Največja zaloga raznovrstnega papirja, kancljiškega, ovijalnega, raznih šolskih in pisarniških potrebščin. Razglednice en gros en detail.

Velika knjigovoznica, v kateri se izdeluje od najpreprostejših do najfinjših vezl. Originalne platnice in vezl za razne hranilnice in posojilnice.

Tisk na trakove, razne reklamne table v zlatu, aluminijumu l. t. d., passepartout v mnogovrstnih izpeljavah. Tisk na žalne (pogrebne) trakove se takoj izvrši.

— Tvarnica papirna in kartonažna Industrije J. BONAČ SIN, Copova ulica, Ljubljana.

Vljudno priporoča

Ivan Bonač.

Oglas Ivana Bonača za prodajo svojih izdelkov v 3. številki ljubljanskega zvona marca, leta 1918, katerega odgovorni urednik je bil Oton Župančič.

(se nadaljuje)

★ SAMOUPRAVLJANJE ★

Ob 27. juniju – dnevu samoupravljalcev

Že 9. junija 1950 prvi delavski svet v Kartonažni tovarni Ljubljana

Morda mesec prepozno pišem ta prispevek, toda prepričan sem, da bo njegova vsebina prav tako zanimiva.

27. junij – dan samoupravljalcev praznujemo kot spomin na dogodek, ko je Zvezna skupščina pred 37 leti sprejela Zakon o ustanovitvi delavskih svetov. Takratni sklep o izročitvi tovarn delovnim kolektivom je bil torej pomemben mejnik v družbenopolitičnem razvoju naše samoupravne socialistične družbe, ki smo jo ravno s tem dejanjem pričeli ustvarjati in tako izpolnjevati Marxovo in Leninovo geslo: Tovarne delavcem.

Pomen tega dogodka me je vzpodbudil, da sem nekoliko pobrskal po zgodovinskih arhivih naše tovarne v želji, da bralce nekoliko podrobneje seznanim, kako pa je bilo z izvolitvijo prvega delavskega sveta pri nas. V vezanih zapisnikih, ki jih hrani že ljubljanski zgodovinski arhiv sem našel zapis, ki navaja, da je bil že 9. junija 1950 leta izvoljen v Kartonažno tovarno Ljubljana – prvi delavski svet. Torej smo bili dejansko v našem pod-

jetju eni med prvimi v Sloveniji, in celo v Jugoslaviji, ki so izvedli volitve, še pred sprejemom zakona, s katerim je bilo to dejanje uzakonjeno.

Prepričan sem, da boste z zanimanjem prebrali, kako je potekala ta prva svečana seja delavskega sveta, ki jo je pred izvolitvijo delovnega predsedstva otvoril tedanji direktor Hinko Glavič in obenem pozdravil navzočega predstavnika Krajevnega odbora grafičarjev – tajnika Rudolfa Pelicona.

Po izvolitvi delovnega predsedstva, kandidacijske ter volilne komisije je Rudolf Pelicon podal pomen, ki ga prinašajo v naše gospodarstvo – volitve delavskega sveta. Dejal je, da je namreč pri reševanju vseh gospodarskih vprašanj potrebno sodelovanje naših ljudskih množic. Zato je na podlagi vseh gospodarskih problemov – gospodarski svet pri vladi načel vprašanje o ustanovitvi delavskih svetov. Le-ta naj ima nalogo, da budno zasleduje proizvodnjo tako iz planskega vidika, kakor tudi vprašanje norm, delovne discipline, izboljšanja kva-

litete izdelkov ter razne racionalizacije in novatorstva ter sistemizacije delovnih mest. Obenem pa daje določene pripombe tudi upravi podjetja. Ne sme pa obstojati vprašanje, ki ga delavski svet ne bi vedel in ne znal rešiti.

Osnovanje delavskega sveta, pa ne zmanjšuje kompetence direktorja napram delavskemu svetu. Vsi člani so odgovorni direktorju podjetja; direktor pa je dolžan pomagati delavskemu svetu in po možnosti tudi izvrševati sklepe delavskega sveta. Če pa direktor ne bi hotel izvrševati sklepov delavskega sveta, ki pa bi bili umestni in pravilni, se delavski svet lahko pritoži na višji organ, kakor tudi na AOR. Če pa so sklepi sklenjeni brez vsake podlage ali proti zakonu, tega direktor vsekakor ne sme in ne more izvršiti. Delavski svet je predvsem organ celotnega kolektiva in predstavlja s tem tudi kontrolo kolektiva.

Direktor podjetja mora obvezno priti na seje delavskega sveta. Izvoljen delavski svet izvoli izmed sebe predsednika in tajnika. Vsi sklepi se sprejemajo z glasovanjem.

Po tem pozdravnem govoru tovariša Pelicona, v katerem je prikazal bistvene elemente kasneje sprejete v samem zakonu in ki lahko rečemo se niso mnogo spremenili niti s sedaj veljavnimi predpisi je bil po izvedenem postopku izvoljen naslednji naš prvi delavski svet:

Peter TURINA, Anton KOROŠEC, Lado KROSELJ, Jože PAVLIČ Jože KELNERIČ, Rudolf

STEINBERGER, Mihela KRAVCAR, Marčeta ČENDOV, Marjana KOPITAR, Marija KAJZER, Štefka KRANJC, Milan ŽIROVNIK, Lojze ŠINKOVEC, Fani DOLENC, Marija VIDENIČ, Domine TRŠAN, Franc PIRC, Hinko GLAVIČ, Anton Kaluža, Lojze LEGVART, Urška LEGAT, Polde MEDVED in Draga POSE.

To so bili naši prvi člani delavskega sveta, ki so nato na svoji prvi redni seji dne 29. junija že izvolili tudi svojega prvega predsednika Jožeta PAVLIČA in za tajnika Štefko KRANJC.

Na predlog direktorja pa so na tej seji tudi sprejeli sklep, da se bodo vse nadaljnje seje delavskega sveta vršile vsak prvi ponedeljek v mesecu in to ob 16,30 uri popoldan.

Pogledali smo v naš seznam upokojencev in ugotovili, da je med prvimi člani delavskega sveta tudi Milan ŽIROVNIK (TOZD Papirna konfekcija), zato vam bomo razgovor z njim podali v naslednji številki Glasila. V seznamu naših upokojencev pa so še naslednji prvi člani delavskega sveta: Anton Korošec, Lado Krošelj, Mihela Kravcar, Marjan Kopitar, Marija Kajzer, Franc Pirc in direktor Hinko Glavič. Morda smo katero izmed delavk tudi izpustili, če je kasneje spremenila svoj priimek. Zato bomo z veseljem tako pomoto vnesli v našo evidenco, če nam boste to sporočili, prav tako pa tudi, če veste za katerega izmed njih, ki še živi, toda ni naš upokojenec.

M. Seme

Drugi o nas

Pri tretji fazi se je gradnja direktorjeve hiše ustavila zaradi – kazenskega postopka

Tovarna zgradila hišo?

LJUBLJANA, 18. — Na Brezjah pri Dobrovi stoji hiša, ki je zgrajena do 3. gradbene faze, dela pa so za daljši čas obstala. Investitor in izvajalec dela sta se namreč znašla v kazenskem postopku in za sedaj kaže, da je doslej opravljena dela na zasebni hiši plačala Kartonažna tovarna.

Temeljno javno tožilstvo iz Ljubljane je na podlagi kazenske ovadbe UNZ Ljubljana mesto ter na podlagi doslej zbranih podatkov zahtevalo preiskavo proti Jakobu Kondriču, 49, in Jožetu Donku, 45, zasebnem zidarju, oba iz Ljubljane. Prvi je osumljen kaznivega dejanja grabeža v zvezi s kaznivim dejanjem zlorabe položaja, drugi pa pomoči pri tem dejanju.

Zasebni zidar je že desetletje zunanji sodelavec Kartonažne tovarne, katere direktor Jakob Kondrič, prvi osumljeni, je sklenil pogodbo o opravljanju adaptacije z DO Obrt – Oprema iz Ljubljane. Pogodba v imenu tozda, ki jo je podpisal direktor, je predvidevala adaptacijska in druga gradbena dela na obratu Kartonažne tovarne v Litiji. Tam je res veliko narejenega, vendar so vse opravili delavci omenjenega obrata sami in z materialom, ki ga je sproti in po potrebi kupovala Kartonažna tovarna.

Bivšega direktorja Jakoba Kondriča pa zato sumijo, da se je dogovoril z obrtnikom Donkom, da mu na Brezjah pri Dobrovi, So Vič zgradi hišo. Material pa naj bi, vsaj

Jaz o tem

Jaz o tem ne vem,
me ni bilo zraven,
sem bil bolan,
sem šel na stranišče,
nisem nič videl.
Jaz nočem s tem nič imet,
kaj se ve, kaj se s tega skuha,
ne bom nič rekel,
naj rečejo drugi,
ki se zdaj skrivajo.
Jaz imam rad mir,
naj se pokažejo mladi,
ki še nimajo obveznosti.
Jaz ne bom šel za druge v šmir,
ko bojo drugi, bom tudi jaz:
Franko, Cupo, Nadja in drugi.
Se nič ne bojim,
samo pameti in previdnosti
je treba,

ne pa proti vetru scat.
Je boljše, da malo počakamo,
kaj se ve, kaj je koristno
in pametno,
je treba načrtno in organizirano,
praktično.
Vsak se po svoje bori!
Naj vsa stvar sama dozori,
potem bomo videli
na katerem koncu prijeti.

Pesmico MARKA KRAVOSA smo že objavili, toda zaradi aktualnosti jo ponavljamo. Namenjena je vsem, ki so vedeli vse, držali vrečo, ki se je bogato polnila in nabirali sadove tovrstnega polnenja. In ponovno se je izkazalo, da je molk zlato.

D.V.

tako za sedaj kaže, kupoval Donko, račune pa je izstavljal DO Obrt – Oprema, kot da je šlo za adaptacijska dela na obratu v Litiji.

V kazenski ovadbi UNZ Ljubljana mesto je med drugim izražen sum, da znaša škoda, ki jo je utrpela Kartonažna tovarna z domnevnim početjem svojega direktorja, več kot 20 milijonov dinarjev.

Preiskavo nadaljujejo.

Po mnenju sekretariata za informacije v izvršnem svetu skupščine SR Slovenije, z dne 6.6.1979, je Glasilo KTL na podlagi 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, 33-316/72) oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov.

Poročilo o vstopih in izstopih delavcev DO KTL za drugo trimesečje letošnjega leta

Število zaposlenih se še vedno manjša

Poleg manjšega števila delavcev zaradi izstopa tozda Kuverta se število delavcev še vedno manjša.

30. junija je bilo v DO KTL zaposlenih 2107 delavcev in sicer 1090 moških in 1017 žensk. Lahko re-

čemo, da nas je sedaj pol – pol. Od vseh zaposlenih je 402 mladincev do 27 let starosti, kar je nekaj manj kot 20% vseh zaposlenih delavcev.

Gibanje zaposlene delovne sile po temeljnih organizacijah je naslednje:

TOZD – DSSS	31.3.1987	30.6.1987	+	–
Kartonaža Rakek	242	243	1	–
Lepenka Tržič	128	130	2	–
Valkarton Logatec	402	398	–	4
Kartonažna Ljubljana	730	727	–	3
Papirna konfekcija	158	136	–	22
Jelplast Kamna gorica	38	36	–	2
TIKA Trbovlje	172	173	1	–
Kuverta	81	–	–	81
Embalažni servis	37	35	2	–
SIGMA G. Milanovac	57	57	–	–
DSSS	170	172	2	–
SKUPAJ KTL	2215	2107	–	–

Vstopi in izstopi po temeljnih organizacijah so naslednji (upokojitve delavcev prikazujemo v posebnem prikazu).

TOZD Kartonaža Rakek
Vstopi:
Zalar Zdenka, delavka

Udovič Simon, delavec
Žufič Marjan, KV delavec
Urbas Vlasta, KV delavka

Izstopi:
Albreht Anita, viš. upr. delavec
Nagode Jože, delavec

TOZD Lepenka Tržič
Vstopi:
Švab Tatjana, delavka
Hafner Robert, kuhar
Jemec Aleksander, delavec
Lepša Miro, kurjač
Mlinarič Ivan, delavec

Izstopi:
Zavelcina Marko, delavec
Nučič Dušan, kurjač
Lapanja Avgust, referent

TOZD Valkarton Logatec
Vstopi:
Žust Jože, delavec
Nagode Janez, vzdrževalec
Kunc Boštjan, pripravnik

Izstopi:
Stojko Milan, v JLA
Lukančič Jože, delavec

TOZD Kartonažna Ljubljana
Vstopi:
Vtetišjanovič Miro, strojnik
Bjeljarevič Drago, strojnik
Murko Robert, iz JLA
Jelečević Samo, iz JLA
Djekanović Savo, iz JLA
Fric Robert, iz JLA
Radič Jadranko, pripravnik

Izstopi:
Tesič Sava, delavka
Pajič Mitra, delavka
Pajk Janez, električar
Grum Gregor, delavec
Negovac Andrija, strojnik
Suhadolc Janez, strojnik
Sačer Goran, v JLA
Sosić Melita, v DSSS
Haložan Stanislava, v DSSS

Ivanc Marija, delavka
Medenjaki Drago, strojnik
Križan Milena, delavka
Mavser Niko, v JLA
Zagorc Andreja, v JLA

TOZD Papirna konfekcija
Ni bilo vstopov

Izstopi:
Sojce Boštjan, v JLA

TOZD Embalažni servis Koper
Vstopi:
Vidovič Cveto, direktor

Izstopi:
Tomažič Mirjana, delavka
Kondič Svetislav, umrl

TOZD TIKA Trbovlje
Vstopi:
Sladič Milan, delavec
Kaliop Boris, delavec

Izstopi:
Garantini Kosa, KV delavka

TOZD Kartonaža Sigma

Ni bilo vstopov in izstopov

DSSS
Vstopi:
Bricelj Boris, referent
Šantelj Martin, referent
Sosić Melita, računal. tehnik
Rudman Alojz, dipl.ing.stroj.

Izstopi:
Nikolič Milovan, dipl.oec
Savnik Franc, dipl.org.
Odlazek Henrik, dipl.oec.
Nastran Valentina, dipl.oec.
Trontelj Ana, oec

Poškodbe pri delu ob polletju 1987

Še vedno se zmanjšujejo poškodbe pri delu

30.6.1987 je bilo v DO KTL zaposlenih 2.104 delavcev, od teh pa se je poškodovalo pri delu 55 delavcev, 43 na delu in 12 na poti. Poškodovan se je pri delu vsak 38 delavec, na delu pa vsak 49 delavec.

Vsak poškodovani delavec je bil povprečno odsoten z dela 18,3 delovnih dni. Težji poškodbi sta bili na poti v tozdu Kartonažna in Papirna konfekcija.

Če navedene podatke primerjamo s polletjem 1986 vidimo, da se je število poškodb pri delu zmanjšalo od 61 na 55 (za 10%), resnost poškodb pa se je povečala od 13,2 na 18,3 (za 38%) izgubljenih delovnih dni za 1 poškodbo.

Pogostost poškodb pri delu se je zmanjšala od 2,83 na 2,61 (za 7,8%) odstotka vseh delavcev.

Število poškodb na delu se je zmanjšalo od 45 na 43 (za 4,4%), pogostost pa od 2,1 na 2,04 (za 3%).

Število poškodb na poti se je zmanjšalo od 16 na 12 (za 25%).

V petih številčno najmočnejših tozdih je stanje naslednje:

V tozdu Kartonažna – Ljubljana se je od 704 delavcev poškodovalo na delu 21 delavcev. Poškodovan se je vsak 34 delavec. Vsak poškodovani je povprečno boloval 19,9 delovnih dni. V primerjavi s polletjem 1986 se je število poškodb na delu povečalo od 18 na 21 (za 17%), na poti pa zmanjšalo od 6 na 4 (za 33%). Resnost poškodb na delu pa se je povečala od 9,8 na 9,9 (za 1%) izgubljenih delovnih dni za 1 poškodbo. Od vseh poškodovanih je bilo 12 žensk in 13 moških. Torej se je poškodovala vsaka 27 ženska in vsak 29 moški.

V tozdu Valkarton – Logatec se je od 398 delavcev poškodovalo na delu 8 delavcev. Poškodovan se je vsak 50 delavec. Vsak poškodovani je povprečno boloval 41,25 delovnih dni. V primerjavi s polletjem 1986 se je število poškodb na delu zmanjšalo od 12 na 8 (za 33%), na poti pa od 5 na 2 (za 60%).

V tozdu Kartonaža – Rakek so se od 244 delavcev poškodovali na delu 4 delavci. Poškodovan se je vsak 61 delavec. Vsak poškodovani je povprečno boloval 15,7 delovnih dni. V primerjavi s polletjem 1986 se je število poškodb na delu zmanjšalo od 5 na 4 (za 20%), na poti pa je enako kot ob polletju 1986, to je 4 poškodbe.

V tozdu TIKA – Trbovlje se je od 173 delavcev poškodovalo na delu 7 delavcev. Poškodovan se je vsak 25 delavec. Vsak poškodovani je povprečno boloval 9,4 delovnih dni. V primerjavi s polletjem 1986 se je število poškodb na delu povečalo od 3 na 7 (za 134%). Na poti sta bili 2 poškodbi.

V tozdu Papirna konfekcija – Ljubljana sta se od 154 delavcev poškodovale na delu 2 delavca. Poškodovan se je vsak 77 delavec. Vsak poškodovani je povprečno boloval 27 delovnih dni. V primerjavi s polletjem 1986 se je število poškodb na delu zmanjšalo od 4 na 2 (za 50%). Poškodbi na poti sta bili 2.

V tozdih Lepenka, Jelplast in Sigma ni bilo poškodb.

V DSSS je bila 1 poškodba na poti.

V TOZD se je poškodoval na delu vsak:

1. Papirna konfekcija	77
2. Kartonaža	61
3. Valkarton	50
povprečje KTL	49
4. Kartonažna	34
5. Tika	25

Povprečno izgubljenih delovnih dni za 1 poškodbo na delu:

1. Tika	9,4
2. Kartonažna	9,9
3. Kartonaža	15,7
povprečje KTL	17,3
4. Papirna konfekcija	27,0
5. Valkarton	41,2

Od 55 poškodb pri delu so ugotovljeni vzroki poškodb naslednji:

1. Nezanosljiv, nesmotrn način dela (poškodba)	23
2. Nepazljivost delavca, sodelavca (poškodba)	13
3. Kršitev predpisov varstva pri delu (poškodba)	4
4. Pomanjkljivosti na objektih, napravah (poškodba)	3
5. Na poti na delo, z dela, službeni poti (poškodba)	12

J. Kopač

Upokojitve po temeljnih organizacijah v drugem trimesečju tega leta

TOZD Kartonaža Rakek
Simšič Ivana

TOZD Valkarton Logatec
Dolenc Ivan
Mivšek Anton
Čuk Ljudmila
Gostiša Jože
Jerina Anton

TOZD Kartonažna Ljubljana
Burnik Terezija
Mehmedović Regina
Jankovič Branka
Šajh Fani
Mivec Marija
Volkar Slavka,
Fink Marija
Janša Janez

Zupančič Anica
Marinko Lado, st.
Mencin Anton

TOZD Papirna konfekcija
Jambrovič Slavka
Kette Julijana
Vrtačnik Marjana
Trček Ivanka

TOZD Jelplast Kamna gorica
Ažman Alojzija

TOZD Embalažni servis Koper
Germano Pečarič, direktor

DSSS
Jeletčević Jožica
Milana Novak

oddajanje teh prostorov pa predpiše občinska skupščina. Kljub temu so podnajemniška razmerja še dokaj neurejena, podnajemniki plačujejo za sobe ali stanovanja pogostoma previsoke vsote, imetniki stanovanjske pravice nočejo sklepiti podnajemnih pogodb, še manj pa, da bi jih registrirali pri pristojnem občinskem organu, saj se tako izognejo tako plačilu davka in kontrole med oddajanjem. Problem naj bi le rešili tako, da bi v zakonu zapisali, da mora imetnik stanovanjske pravice, predno sklene podnajemniško pogodbo, pridobiti soglasje stanodajalca in o sklenitvi in prenehanju takšne pogodbe obvestiti stanovanjski organ v 15 dneh od sklenitve oziroma prenehanju pogodbe. Večja vloga se namenja tudi hišnim svetom, ki bodo dolžni prijaviti podnajemni-

ška razmerja ustreznemu stanodajalskemu organu.

To je le bežen prikaz sprememb; tiste, ki jih prinaša zakon o celotnem prihodku in dohodku že veljajo, spremembe, ki jih predvideva zakon o stanovanjskem gospodarstvu in zakon o stanovanjskih razmerjih, pa bodo predvidoma stopile v veljavo v jesenskem času.

Kako hitro bomo te spremembe vnesli v naše pravilnike o reševanju stanovanjskih vprašanj delavcev je odvisno tudi o spremembah Ustave in Zakona o združenem delu, vsekakor pa bomo morali ažurirati evidenco o zasedenosti naših stanovanj s povdarkom, koliko je naših stanovanjskih podnajemnikov in koliko je tistih, ki se jim je zmanjšalo število uporabnikov in imajo prevelika stanovanja.

D. V.

Spremembe zakona o stanovanjskih razmerjih

/nadaljevanje iz prejšnje številke Glasila KTL/

SPREMEMBE ZAKONA O STANOVANJSKIH RAZMERJIH

Zakon o stanovanjskih razmerjih je bil sprejet leta 1982 in spremenjen leta 1984. Zakon je potrebno spremeniti in dopolniti, da bi zagotovili smotrno uporabo stanovanj v družbeni lastnini, večjo racionalnosti pri njihovi uporabi, večjo vlogo stanodajalcev zagotoviti večjo zaščito podnajemnikov. S predlaganimi spremembami naj bi odpravili tiste pomanjkljivosti, ki povzročajo težave v praksi. Spremembe se nanašajo na: začasno uporabo stanovanj, dodeljevanje stanovanj, nezakonito vselitev v stanovanje, prenehanje stanovanjskega razmerja, podstanarska razmerja, stanovanjska vprašanja pri razvezi zakoncev in pri prenovi stanovanj. Spremembe, ki bodo vplivale tudi na reševanje stanovanjskih vprašanj v temeljnih organizacijah in delovni skupnosti so naslednje:

Dodeljevanje stanovanj

Zakon naj bi določil, da ima sodišče združenega dela možnost sklep o uvrstitvi na prednostni vrstni red oziroma odločbo stanodajalca o dodelitvi stanovanja razveljaviti in ne samo odpraviti, kot doslej.

Nasilne vselitve

Mnogo nevšečnosti je dosedaj povzročala določba, da odločbe o izpraznitvi stanovanja ni mogoče izdati, če sta že pretekli dve leti od nezakonite vselitve v stanovanje. Stanodajalec je sicer lahko zahteval izpraznitev stanovanja po uradni ali sodni poti, ampak postopki so zamudni in dolgotrajni. Zato se predlaga črtanje dvoletnega roka, s tem bo možna izvršba

odločbe o izpraznitvi ne glede na čas nezakonite vselitve v stanovanje.

Odpoved stanovanja

Na osnovi sedaj veljavnih določil stanodajalec ne more odpovedati stanovanjskega razmerja imetniku stanovanjske pravice, kadar mu preneha delovno razmerje, če je dopolnil 10 let delovne dobe, od tega najmanj 5 let delovne dobe pri stanodajalcu. To določilo naj bi spremenili tako, da stanodajalec ne bo mogel odpovedati stanovanjskega razmerja, če je ta delal 10 let pri njem in če je dopolnil 25 let skupne delovne dobe.

Zasedenost stanovanj

Že sedaj zakon dopušča možnost, da se odpove stanovanjsko razmerje imetniku stanovanjske pravice, če se je število uporabnikov stanovanja zmanjšalo tako, da površina stanovanja dvakrat presega standardno površino. Ta določba v praksi ni zaživila in sicer zaradi neažurnosti in nepopolnosti evidence o zasedenosti stanovanj in tudi zaradi prepočasnega uvajanja ekonomskih stanarin.

Sprememba predvideva odpoved stanovanjskega razmerja že, če se število uporabnikov zmanjša za toliko, da površina stanovanja enkratno presega površino, določeno s samoupravnim splošnim aktom. Za površino, ki presega normativ, pa naj bi imetnik stanovanjske pravice plačeval povečano stanarino.

Podnajemniška razmerja

Po sedaj veljavnih določilih je mogoče skleniti podnajemniško razmerje le za posamezne stanovanjske prostore. Način in pogoje za

Foto vest:

OBRAMBNI ZID NAD POČITNIŠKIM DOMOM V FIESI.

Z MACOLAMI SO TOLKLI: Marjan Jerič – DSSS

Cveto Kunešević – DSSS

Lojze Nagode – Valkarton

Matjaž Zupančič – DSSS

Prvenstvo KTL v balinanju

Dne 13.6.1987 smo organizirali na Rakeku ekipno prvenstvo KTL v balinanju. Prijavljenih je bilo pet ekip in sicer iz Ljubljane, Tržiča, Logatca in Rakeka dve. Ekipa Logatca ni prišla na Rakek in tudi opravičila ni svojega izostanka. Srečanje je potekalo v zelo prijetnem vzdušju, še bolj prijetno pa je bilo po zaključku tekmovanja, ko smo nazdravili doseženim rezultatom.

Izidi oziroma rezultati tekem:

I. KOLO

Ljubljana: Rakek I	7:13
Tržič: Rakek II	6:13

II. KOLO

Tržič: Rakek I	3:13
Ljubljana: Rakek II	12:13

III. KOLO

Tržič: Ljubljana	13:10
Rakek I: Rakek II	9:10

Končni vrstni red:

1. RAKEK II	3	3	0	0	36:27	6
2. RAKEK I	3	2	0	1	35:20	4
3. TRŽIČ	3	1	0	2	22:36	2
4. LJUBLJANA	3	0	0	3	29:39	

L.I.

Reportaže s tekmovanja gasilcev papirničarjev

SR Slovenije v Količevem

Med našimi člani in članicami zelo pogrešamo mladino

V soboto, 13.6.1987 smo se v papirnici Količevo zbrali člani in članice gasilskih društev, da bi preizkusili svoje moči in znanje in izmenjali izkušnje.

Skoraj bi lahko verjeli v vraževernost datuma, saj si drugače težko razložimo vse napeke in nepravilnosti, ki so se dogajale. Prav zato nam je to tekmovanje zapustilo kanček razočaranja, ki pa gotovo

Tekmovalna ekipa gasilcev tozda Valkarton Logatec

ne smemo kar tako mimo njega. Potruditi se moramo, da v bodoče ne bo več prihajalo do napak, saj vemo, da so papirnice zelo požarno izpostavljene in potrebujejo dobre gasilce.

Gasilec ni samo zato, da gasi požar, temveč mora znati požar tudi preprečiti, zato so taka srečanja potrebna. Tud se med seboj poizkusimo in preverimo svoje znanje pridobljeno na predavanjih. Dober gasilec potrebuje stalno izobraževanje, saj drugače ne more v korak s časom, v kar ga sili vedno sodobnejša gasilska tehnika in oprema.

V zadnjem času je tudi vse več žena v gasilskih desetinah. Prislužile so si že marsikatero priznanje in

pokal za zmago. Spominjam se jih tudi s priznanji, saj so bile dolgo v ozadju, čeprav vemo, da so se morale za enakovredno znanje neprimerno bolj potruditi kot moški.

Med našimi člani in članicami pa zelo pogrešamo mladino. Ta problem bo potrebno raziskati in mladim dati možnost, da se osvestijo tudi na tem področju. Čeprav se zavedamo, da so vse te stvari povezane tudi s finančnimi sredstvi, za katere pa je vedno težje. Vedeti je treba, da je žena gasilka kot tekmovalka še vedno težje aktivna, ker ima skoraj vsaka doma tudi družino.

Štefka Sedej

Tekmovalna ekipa gasilcev tozda Lepenka Tržič

XII. gasilsko tekmovanje papirne industrije SR Slovenije Priznanje Marici Bogataj – članici IGD Valkarton

Že ustaljena praksa je, da se vsako leto na tekmovanju industrijskih gasilskih društev papirničarjev SR Slovenije podeli zaslužnim članom spominsko plaketo, zato smo se v našem društvu odločili, da predlagamo, naj iz našega društva prejme to plaketo zaslužna članica.

Predlog upravnega odbora IGD Valkarton Logatec je bil sprejet in priznanje je prejela Marica Bogataj.

Utemeljitev podelitve:

Marica Bogataj, rojena 22.1.1951, je članica IGD Valkarton Logatec

že od njegove ustanovitve. Vedno je bila aktivna tekmovalka v ženski ekipi, kljub temu, da je mati dveh otrok, na katere uspešno prenaša svoja gasilska znanja.

Pri samem delu vedno spodbuja druge, tako v gasilstvu, kot na svojem delovnem mestu. Poleg tega je aktivno vključena v samoupravne organe temeljne organizacije in Industrijskega gasilskega društva.

Po samem vzdušju pri podelitvi teh spominskih plaket smo ugotovili, da smo ravnali prav, da smo za podelitev spominske plakete papirničarjev izbrali tudi članico – gasilko.

Predsednik IGD Valkarton
Silvo BOLČINA

Ob srečanju pobratenih društev dne 15.5.1987 v Belišču

Upamo, da se bo še naprej tkala vez med nami

Ob lepem sončnem dopoldnevu smo v petek 15.5.1987 krenili na pot iz Logatca in v Ljubljani so se nam priključili še tekmovalci iz Lepenke Tržič, ki so imeli po dogovoru s seboj osvežujoči napitek za popotnico. Tako smo krenili – Čatež, kavica z vejico – Kutina, pivo WC – okučani – Virovitica – Donji Miholjac, kjer so nas domačini gostitelji pristrčno sprejeli – res kot pobrateno društvo. Tu smo se namestili v zelo prijeten hotel BORIK.

Po dolgi poti, ki je trajala 10 ur se je bilo zelo prijetno osvežiti in oditi na večerjo – ob prijetni glasbi in plesu na počivanje pred napor-

nim tekmovalnim dnevom.

Ob jutranjem bujenju vodij ekip, je marsikomu bilo še do spanja, a vendar smo se dvignili in na zajtrk. Po prihodu na tekmovalni prostor smo se seznanili z ostalimi domačini, nakar se je pričelo zares. Lepo vreme je pripomoglo še k boljšemu vzdušju. Samo tekmovanje je bilo razvrščeno v gasilski in športni del. V gasilskem so se pomerile ženske in moške ekipe, v športnem pri kegljanju mešana ekipa, v streljanju moški, v šahu moški in v pikadu ženske. Rezultati sicer niso važni, pa vendarle je skupni zmagovalec v disciplinah DVD Belišče, drugi je IGD Valkarton, tret-

Marica Bogataj ob prejemu priznanja

ji DVD Avala Beograd in četrti IGD Lepenka Tržič. Med potekom tekmovanja smo bili na kosilu v menzi Kombinata.

Po tekmovanju smo krenili v motel na osvežitev in nato na večerjo, nakar se je ob prisotnosti dobre glasbe razvilo nepopisno vzdušje pozno v noč. V nedeljo je bilo potrebno zopet z muko vztrati — zajtrk ter ogled tovarne ter po tem že na zaključno kosilo in razglasitev rezultatov, ki je bila v ribiški restavraciji.

Ob pečenem jagnjetu in plesu smo se zavrteli še v zaključnem kolu vseh navzočih "i rastanak je pri-makao" — stiski rok — objemi z

obljubo, da se v letu 1988 vidimo v Logatcu.

Vrnitev po isti poti z manj postanki v Ljubljano in v polnoči slovo od Tržičanov ter že zaspano v Logatec. Srečanja so bili vsi udeleženci veseli, čeprav je bilo to drugič v Belišću, so bili mnogi prvič in tako spoznali nove prijatelje in znanke.

Upamo, da se bo še naprej tkala vez med nami, kot dobri prijatelji in da si bomo drug drugemu strokovno pomagali ob razmišljanjih o gasilstvu.

Silvo Bolčina

Prihod tekmovalk in tekmovalcev na prizorišče XII. gasilskega tekmovanja papirničarjev

XXVIII. letne športne igre papirničarjev Slovenije

KTL bo prihodnje leto organizator in Tovarna celuloze Obir zimskih športnih iger

Tradicionalno vsakoletno tekmovanje v letnih športnih igrah papirničarjev Slovenije je bilo v letošnjem letu izvedeno v organizaciji Tovarne papirja Radeče 27. junija v Radečah. Po letu 1985, ko smo se delavci KTL v zelo velikem številu udeležili teh iger je bila letošnja precej manjša. Žal pa lahko rečemo, da smo se s tega tekmovanja po vseh naših udeležbah — najbrže prvič — vračali brez prejete vsaj ene medalje v vseh nastopajočih disciplinah.

Naj za uvod tega zapisa, predno bomo spregovorili o rezultatih in drugem, navedem za bralce nekaj besed o spoznavanju prireditelja letošnjih iger Tovarni papirja Radeče.

Tovarna leži v dolini blizu Radeč ob potoku Sopota in zaposluje preko 1.000 delavcev. V svoji proizvodnji posveča danes največjo pozornost izdelavi specialnih in zaščitnih papirjev. Zato je v prvi

vrsti pomembna zlasti kvaliteta in vsi faktorji, ki nanjo vplivajo. Sem spadajo predvsem proizvodi za računalnike in računalniško opremo nasploh, kateri je tovarna, še posebej v zadnjem letu, namenila največjo pozornost.

Z vse modernejšo tehnologijo in tehnološkim razvojem, pa je povezano tudi zaposlovanje visoko izobraženih kadrov, katerim nudi tovarna najboljše pogoje in omogoča dodatno izpopolnjevanje, kajti zaveda se, da brez ustreznega kadra ni napredka in razvoja.

V današnjem času zaostrenih gospodarskih razmer je še posebej pomembno poslovno odločanje, tako, da vodstvo z veliko mero zaupanja v svoje delavce, sprejema odločitve, ki so v prid njih vseh, vendar pa zahteva od svojih delavcev izpolnjevanje vseh zadanih nalog ter popolno angažiranje vseh delavcev še posebej, če gre za definiranje razvojnih usmeritev ter in-

vesticijskih naložb.

Vodstvo in predvsem konferenca osnovnih organizacij sindikata pa se zavedajo, da morajo delavcem nuditi poleg optimalnih delovnih pogojev, tudi pogoje za razvedrilo in rekreacijo. Tako je tovarna papirja s prizadevnimi člani Smučarskega kluba uspešno organizirala 14. zimске športne igre papirničarjev Slovenije, na smučišču Magolnik, ki je plod dela delavcev tovarne.

Najstarejši objekt zgrajen s prostovoljnimi delom pa je bazen nad tovarno, ki danes predstavlja enega najlepših rekreacijskih objektov.

Te uvodne besede naj prikažejo skrb, ki jo vodstvo tovarne že dolga leta posveča tistemu delu časa v življenju svojih delavcev, ki

vsekakor pomenijo pripravo človeka za lažje premagovanje delovnih naporov in za čimboljše delo. Tudi v KTL bi se tega morali z vso odgovornostjo zavedati.

Otvoritev prvenstva XXVIII. letnih športnih iger, ki je bilo na štadijonu nogometnega kluba PAPIRNIČAR, je zmotil dež, toda ta ni v nobeni meri skalil veselega vzdušja, ki je prevevalo med cca 500 udeleženci tega športno — rekreacijskega srečanja delavcev.

Kratek prikaz naše udeležbe in uspešnost v tekmovanju:

Mali nogomet

Naši nogometaši so izmed treh skupin nastopili v skupini "B". Že

(nadaljevanje na 12. str.)

Zbrane udeležence je v imenu Republiškega odbora sindikata naše panoge pozdravil tovariš Krajnik in med drugim tudi dejal, da dobivajo sindikalne — delavsko športne igre, ki jih papirničarji organizirajo letos že osemindvajsetič, vse večji razmah. Po podatkih s katerimi razpolagajo, se danes ukvarja z raznimi oblikami rekreacije preko 30% zaposlenih delavcev. Mislim, je nadaljeval, da se ob organiziranju podobnih rekreativnih srečanj zavedamo, da je njihov osnovni namen, udeležba, množičnost, spodbujanje k redni dejavnosti, prispevek k sodobnejši miselnosti in bolj zdravem izkoriščanju prostega časa.

Dosežki rekreacije v organizacijah združenega dela, morajo ob moralni in materialni podpori sindikatov napraviti vse, da bo telesna kultura postala sestavni del vsakodnevnega življenja naših delovnih ljudi, saj so taka srečanja, kot nalašč primerna za izmenjavo mnenj in izkušenj za medsebojna spoznavanja ter ne nazadnje za utrjevanje bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti. Če izhajamo iz analize trenutne družbene stvarnosti, potem lahko ugotovimo, da so gospodarska gibanja pri nas sila neugodna, saj smo priča stagnaciji na nekaterih pomembnih sektorjih proizvodnje. Inflacija danes presega načrtovane okvire, ekonomičnost in akumulativnost gospodarstva se nenehno zmanjšujeta, pomemben del narodnega dohodka pa moramo odvajati za poravnavo naših obveznosti do tujine. Potem res ne gre pozabiti, da se takšna gibanja na koncu odražajo v življenjskem standardu delovnih ljudi, kar ima mnogokrat velik vpliv na razpoloženje delavcev, ali drugače rečeno — zaostrene gospodarske razmere pogosto privedejo tudi zaostreno družbenopolitično situacijo, ki se manifestira v različnih konfliktnih situacijah, v stalno prisotnih napetostih in ne nazadnje v nezadovoljstvu večine delovnih ljudi. Če bomo hoteli spremeniti obstoječe stanje, bomo morali sindikati delovati bolj učinkovito kot doslej.

Nobene parole in večkrat nepremišljeni ukrepi Zveznega izvršnega sveta nas ne bodo rešili iz težav, če ne bomo vsi — več in bolje delali — ter pri delu uporabljali znanje, inovacije, boljšo organizacijo dela ter boljše poslovno sodelovanje. Pri vsem tem pa ne bomo smeli zanemariti tudi takih oblik športnih srečanj za izmenjavo mnenj, utrjevanje prijateljstva in pravilno informiranje, kar vse daje namreč boljše rezultate, kot izrabljene in neučinkovite parole.

Ženska ekipa KTL v odbojki po uspeli zmagi nad ekipo iz Papirnice v Laškem

dejstvo, da je poleg Tovarne Obir, ki smo jo premagali s 5:0 — nastopil kasnejši zmagovalec tovarne Papirnica Vevče pove, da tudi poraz z 1:3 proti njim, le ni tako razočaranje. Smo le čisti amaterji, ko komaj kdaj najdejo naši delavci čas za skupni trening. Nadaljnje tekmovanje nam je prineslo še eno zmago in en poraz. 5. mesto v končni razvrstitvi tudi ni slabo izmed devetih nastopajočih, predvsem če so med tistimi za nami tudi taka velikana, kot sta Količevo (premagali smo ga s 5:0) in Krško.

Streljanje

Strelsko ekipo so sestavljali Roman Legan, 177 krogov od možnih, Alojz Kumar, 160 in Peter Mramor, 137 — skupaj 629 točk. Da so bili naši trije strelci le nekoliko boljši bi si lahko priborili vsaj bronaste medalje do katerih jih je ločilo le 18 krogov, tako pa so zasedli 6. mesto. Moramo pa le pohvaliti Romana Legana, ki je s svojim rezultatom bil drugi najboljši izmed vseh 36. nastopajočih. Žal pa najboljšim posameznikom organizator ni podelil medalj. Ženske strelske ekipe KTL ni imele.

Plavanje

Čeprav je v tej panogi kar 12 posameznih in 2 štafetni disciplini in torej tudi 42 podeljenih medalj, pa KTL ni imela predstavnikov. Kar nekaj disciplin bi zahtevalo samo našo udeležbo, pa že bi tudi medalja bila zagotovljena, saj je bila udeležba zelo skromna.

Namizni tenis

Naša udeležba je bila sestavljena iz predstavnikov Kuverte, ki pa je imela to smolo, da je bila razporejena v skupino v katero sta bila uvrščena tudi oba kasnejša dobitnika medalj Krško in Količevo. Med sedmimi ekipami smo zasedli 6. mesto. V ženskem tekmovanju nismo imeli predstavnic.

Keglanje

Ekipo v keglanju so sestavljali Tone Založnik (425 kegljev), Julijan Puntar (415 kegljev), Janez Bučar (399 kegljev), Franc Udovič (384 kegljev), Stanislav Mulec (382 kegljev) in Marjan Kovič (369 kegljev).

ljev). Boj za zmago v tej disciplini, v kateri smo vsa leta osvajali medalje je bil letošnje leto zelo oster. Po dva ali eden keglj od skupno vseh šestih nastopajočih so odločali, kateri bodo dobili bolj žlahtno medaljo. Pri nas gre pohvaliti Toneta Založnika, ki je imel tretji skupni najboljši rezultat med posamezniki, toda organizator le-tim ni podelil medalj. Ženske kegljaške ekipe nismo imele.

Odbojka

Razveseljivo je dejstvo, da smo v tej športni panogi nastopili tako z moško kot tudi žensko ekipo. V svoji "A" skupini so fantje sicer zasedli zadnje mesto, toda tudi tu je prvenstvo bilo organizirano po čudnem razporedu in sicer so v "A" skupini nastopile 4 in v "B" samo dve ekipe. Sicer pa je očitno dejstvo, da je za boljši rezultat le potrebno imeti tudi nekaj dobrih igralcev in pa več možnosti in seveda predvsem volje za kak skupni trening. No, tega pa najbrž v KTL nismo sposobni organizirati in seveda ob dejstvu, da nas pri tem ovira tudi naša dislociranost temeljnih organizacij. Vsekakor pa moramo priznati predvsem borbenost naših deklet, ki so kljub vsem navedenim okoliščinam dosegle zmago nad ekipo iz Krškega, toda so zaradi smole, da sta v tej skupni bili tudi ekipe Sladkogorske (zlata) in Vevč (srebrna) medalja, dosegli le 5. mesto. Naj pa bo ta sicer skromen uspeh, le vzpodbuda kapetanu ekipe Vandi Pavela, da nadaljuje s poskusom ustvariti tako ekipo za prihodnje leto, ki bo dosegla še boljše rezultate.

V vseh ostalih panogah KTL ni nastopila: šah, tenis ter balinanje, v katerem smo celo pred dvema letoma prejeli srebrne medalje.

Letošnji skupni ekipni zmagovalci so bili predstavniki Papirnice Krško, ki so prav tako prejeli pokal za najboljšo moško ekipo, dočim je pokal za ženske ostal gostitelju, delavkam Papirnice Radeče.

Ob zaključku naj najprej navedem mnenje našega udeleženca tekmovanja, Dareta Zupančiča, ki je na moje vprašanje ali je potrebno podpirati tako tekmovanje dejal:

Ekipo nogometašev KTL

"Že večkrat sem dejal, da je bil pristop k zadnjim igram enkraten s tem, da KTL daje za te igre minimalna sredstva in pa tudi vzpodbude. Tako smo nasproti drugim papirniškim tovarnam glede športno — rekreacijskih objektov zelo prikrajšani. Tu pa me zelo moti dejstvo, da je bila KTL še predno sem prišel sem na delo, dejansko kar v treh - štirih panogah zelo dobra in osvajala medalje — v kar sodi tudi nogomet. Izgleda torej, da se je takrat tem aktivnostim le dajalo več pozornosti. Naš današnji rezultat je vsekakor rezultat splošnega stanja, kakršno je pri nas, čeprav trdim, da je prvo in najvažnejše "sodelovati", kakor tudi, da je dobro, ker smo ostali v "zlati sredini."

Pred nami so prihodnje leto XXIX športne igre papirničarjev Slovenije. Inženir Felix Wieser — direktor celuloze v Obirju, je v imenu sodar Slovenija papir na svečanosti pred razglasitvijo rezultatov dejal:

"Vesel sem, da lahko v imenu sodar Slovenija papir in še posebej v imenu delavk in delavcev Obirja pozdravim udeležence in udeleženke XXVIII. športnih iger papirničarjev Slovenije. Mislim, da je treba organizatorjem v Radečah čestitati za dobro organizacijo in izvedbo teh iger, za športni duh, tovarišstvo ter dejansko nasplošno — za dober uspeh tekmovanja. Čestitam vsem zmagovalkam in zmagovalcem s tem, da posebne čestitke veljajo ženski ekipi tovarne papirja Radeče, ki je osvojila prvo mesto.

Namen športnih iger je plemeniti, kajti na ta način se delavci spoznavajo med seboj iz vseh celuloznih, papirnih in drugih papirno — predelovalnih tovarn. Na tak način pa lahko rešujemo tudi druge probleme, ki nas nedvoumno čakajo in, ki niso enostavni v naslednjih letih in desetletju.

Prepričan sem, da je napredek v Radečah, ki ga lahko vidimo tako v gospodarstvu, kakor tudi na športnih objektih, rezultat uspešnega poslovanja papirnice in v tem smislu čestitam tudi vsem delavcem in delavkam Tovarne papirja Radeče.

Ko končujem te besede naj povem, da se mi vsi delavci v Obirju veselimo, da bomo zimsko — špor-

tne igre papirničarjev prihodnje leto organizirali v Obirju na Koroškem, ter upam, da se jih boste z vašimi delavci polnoštevilno udeležili. Naslednje letne - športne igre papirničarjev pa bodo v Ljubljani in sicer v organizaciji DO KTL.

Še enkrat pozdrav vsem in "zdravo" naslednje leto v Obirju in Ljubljani."

Če je torej pred KTL napovedana zadolžitev, da bomo v prihodnjem letu organizatorji letnih iger, potem je nujno potrebno, da se čimprej sprejme s strani vodstva in sindikalne konference DO KTL potrebne sklepe, s katerimi se zagotovi organiziran pristop k izvedbi teh iger. Zavedati se namreč moramo, da čas hiti — v nasprotjem je bolje, da takoj predlagamo imenovanje drugega organizatorja iger.

Leta 1985 sem v Glasilu KTL po izvedbi 26. letnih iger za zaključek prispevka zapisal nekaj predlogov, ki jih danes dobesedno ponavljam:

"— konferenca osnovnih organizacij sindikata DO KTL bo morala v bodoče v svojem letnem programu dela s konkretnimi zadolžitvami doseči, da bo naše nastopanje na teh tekmovanjih dejansko v ugled KTL-u in čimbolj uspešno. Prepričan sem, da bi z uradno novo rjavo zaščitno barvo KTL bilo potrebno tudi s trenirkami opremiti naše nastopajoče tekmovalce. Lep primer temu je bil letošnji nastop tekmovalcev Papirnice Količevo;

— ponovno oživeti pobudo za ustanovitev rekreacijsko — športnega društva DO KTL;

— naši najboljši delavci, tekmovalci bi zasluženo morali nastopati tudi na podobnih igrah papirničarjev Jugoslavije, ki bodo letošnje leto v Makedoniji;

— glede na našo večjo dislociranost tozdov je ob želji, da posamezne ekipe sestavlja čimveč najboljših tekmovalcev iz raznih enot nujno potrebno, da imajo vsi nastopajoči, predvsem pa tekmovalci iz moštvenih panog dan pred nastopom zagotovljeno vsaj minimalno uigravanje in medsebojno posvetovanje, kar bi vsekakor imelo pozitivne rezultate v doseganju boljših uvrstitev;

Medsebojno spoznavanje pred razglasitvijo rezultatov

— posamezne ekipe bi morale imeti svoje vodje, ki pa nikakor ne bi smeli biti iz vrst samih nastopajočih tekmovalcev;

— našim balinarjem, predvsem tu v Ljubljani, bi morali omogočiti nabavo nekaj lastnih krogel, saj je to panoga, ki se kot plaz zanimivosti in navdušenja širi med posameznimi enotami. Prepričan sem, da bi tudi marsikateri delavec prispeval kako prostovoljno uro dela, če bi se morda odločili, da si zgradimo balinišče ali pri našem samskem domu v Ljubljani, oziroma na zemljišču pri naši novi tovarni;

— najema kegljiške steze v Domu Maksa Perca se ne bi smelo opustiti. Če sedaj v letni sezoni delno popusti zanimanje za to vrsto rekreacije je pač potrebno nekoliko pojačati naše obveščanje, da imajo vsi delavci v petkih popoldan tudi možnost kegljanja.

Ob vseh danih pobudah je le malo realiziranega, zato smatram, da jih je potrebno še dopolniti in nato pristopiti k njihovi realizaciji, da bo naše zadovoljstvo prihodnje leto toliko večje.

M. Seme

Sprostimo se in mnogo manj bo stresov in neprijetnih doživetij

Stari Kitajci imajo pameten pregovor: "Lep izgled, lepota ženske, je sestavljena iz treh desetih prirojenih lepote in sedem desetih vsakodnevne napora!"

S tem nimam v mislih le zunanjo lepoto, predvsem gre za notranjo lepoto, ki jo izžareva vsak pozitivno misleč toplec človek.

Bilo je nekega dne, ko se je pojavila ideja, da bi se po napornem delovnem dnevu nekoliko razgibale in sprostile. Najeli smo telovadnico in pogoji so bili tu. Toda, kdo bo vodil, saj sicer vse skupaj nima smisla. Razgibavati se je treba sistematično, vsako mišično skupino posebej, če ne, je več škode kot koristi.

Rešitev ni bila težka — saj imamo kasete z aerobnimi vajami.

Enkrat tedensko sproščamo nekaj energije, izboljšujemo rezerve in naredimo nekaj, da se počutimo malo manj zakrnele. Mislim, da prav vsak lahko najde uro na teden, (še veliko bolje pa uro na dan) in naredi dosti dobrega za svoje mišice in sklepe, še več pa za splošno počutje. Mnogo manj stresov in neprijetnih doživetij bi preživljale, če bi bile pripravljene, utrjene. Dosti več samozvesti, trdnosti in notranje lepote izžareva ženska, ki se potruži narediti nekaj zase. Ne bi smelo biti težko najti ta kanček volje, da se začneš ukvarjati s seboj. In če se potru-diš, je rezultat kmalu viden.

L. A.

Nagradna križanka

Nagrade za nagradno križanko v Glasilu KTL št. 7/87 — julij:

1. nagrada	3000 din
2. nagrada	2500 din
3. nagrada	2000 din
4. nagrada	1500 din
5. nagrada	1000 din

Rešitev nagradne križanke oddajte osebno ali pošljite po pošti z oznako: "NAGRADNA KRIŽANKA" na naslov:

KTL — DG samoupravne zadeve in informiranje, 61000 Ljubljana, Čufarjeva 16, najkasneje do 14. avgusta 1987.

Uredništvo

ŽREBANJE NAGRADNE KRIŽANKE IZ GLASILA KTL ŠT. 6/87 — JUNIJ

Dopustniški dnevi vsekakor vplivajo na naše reševalce. Izmed 52 pri-spelih rešitev je bil žreb naklonjen naslednjim reševalcem s praviimi rešitvami:

1. nagrada	Kanžič Marija
3000 din	DSSS
2. nagrada	Novak Alojz
2500 din	Kartonažna DE10

3. nagrada	Petrič Marija
2000 din	Kartonažna DE30
4. nagrada	Zemljič Anton
1500 din	DSSS
5. nagrada	Gornjec Zorica
1000 din	DSSS

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE 6/87 — JUNIJ

VODORAVNO:

ASKET, LEJ, SFRJ, ADELA, DINAR, ANIS, KRITIČNOST, CORDOBA, MC, ČE, BAO, REVIZOR, AARE, AA, GRS, URAN, JARC, ITAL, USTA, S, ČAKALNICA, PTA, OBESEK, EK, RENI, JELKA, REFERAT, IRIAN, JOAN, OR, OPEL, ROK, KAC, IRMA, MARJANA, ONAGER, ESKONT, ART, BIR, ARESTANT, AUE, HALOZE, LIRA, RT, ITALIJA, EŠKOL, VI, NAVADA, LK, PROMET, AS, NARAVOSLOVEC, ALENA, VT, AMAZONKA, ATE, BARA, ŠS, TEK, ZAR, ČAD, KRIK, ITA, UREK, BOL, PITA, KO, LRA, RITUAL, LETALO, LAS, II, IČA, ZELIKA, ORKA, TRNJE, SARDINA, BAHT, AGAR, TN, AL, SUHLJAD, NEMČIJA, MARKA, SOL, TAT, AVA

UGANKARSKI SLOVARČEK:

ATONAN — Beseda brez povdar-ka
CHEROKEE — Indijansko plemo irokeške jezikovne skupine

Naša nova akcija

»Odstopim — odstopiš«

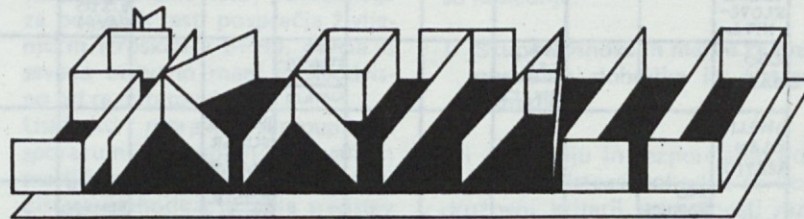
Na pobudo sindikalne konference tozda Kartonažna Ljubljana smo se sestali v mesecu juniju in ugotovili, da je v zadnjem času veliko prošelj posredovanih preko osnovnih organizacij sindikata za finančno in materialno pomoč delavcem.

Prí tako ugotovljenih podatkih smo v razgovorih z delavci marsikje ugotovili slabo materialno stanje družin naših delavcev. To je bil tudi povod, da smo prišli do ideje, da bi v naši temeljni organizaciji Kartonažna Ljubljana, sindikalna organizacija prevzela akcijo "ODSTOPIM — Odstopiš", ki je marsikomu že poznana iz naših tedenskih revij. Akcijo bi vodili poverjeniki sindikalne organizacije za socialno delo, ki bi omenjeni material zbirali v prostorih temeljne organizacije. Pod material mislimo obleko in obutev delavcev in

otrok, ki jo ne morete več nositi in se vam doma zbira kot neuporaben material. V kolikor tega materiala še niste oddali organizaciji rdečega križa, ga lahko odstopite naši temeljni organizaciji, ki bo poskrbela, da bo preko poverjenikov sindikalne organizacije zbrano obleko in obutev razdelila med delavce, ki bodo za tako obliko pomoči zaprosili. Prošnje za omenjeno pomoč bo obravnaval IO OOS delovne enote, kjer je delavec zaposlen. Akcija bi se začela izvajati v mesecu juliju.

Mislimo, da je tudi taka oblika solidarnosti do najbližnjih sodelavcev znak naše pripravljenosti, da pomagamo najbližjemu.

Sindikalna konferenca
TOZD Kartonažna
Ljubljana

Albert France LANORD je dejal: Prvi izumitelj je bil Bog... Anette LAUMON pa ga je dopolnila: Eva je izumila greh in tako prisilila moške, da so se lotili dela. O osebi (ženskega spola) pa pravi-jo: Nadaljevala je z grehom in tako, prisilila moža, da se je lotil fotokopiranja.

Kot posledica povišanja regresa za prehrano in nepravčasnega tiska bonov z novo vrednostjo, so posamezniki prejeli tudi po kilogram bonov. Zadolženim za tisk bonov predlagamo, da za olajšanje štetja bonov nabavijo vsaj stroj za štetje in ročni viličar, sicer bo z aerobiko oblikovana postava naše blagajničarke šla rakom žvižgat.

Če bi delavci USTAVO in ZZD bolj poznali — je ne bi tehnokratom in birokratom prodali.

Kadar postanejo vodilni šeme, ni med kolektivom več pravne vne-me.

Da bi bil kolektiv formiran, mora biti dobro informiran.

Če delavski svet dela brez statuta je usoda kolektiva zelo kruta.

Če v TOZD ne poznajo sporazuma so vodilni brez razuma.

EDMONTON — Glavno mesto pokrajine Alberta v Kanadi
IALOMITA — Velika romunska reka
KARANTENA — Varnostna zdravstvena zapora
LENNON — Umrli član Beatlov

Tega pa si ne želimo, ali ne!

Ob letošnji akciji vzdrževanja cvetličnih lončkov in korit je bilo na osebno željo nabavljeno tudi drevo življenja. Plebejci, ki nismo deležni vzdrževanja rož in podobnih privilegijev se sprašujemo, kdaj bo nabavljeno drevo za obešanje?

IZJAVA MESECA:

ČE NAM ŽE SISTEM UGOTAVLJANJA DELOVNE USPEŠNOSTI, KI VSEBUJE TUDI ŠTROSKE PZD-ja, NE OMOGOČA DOBREGA UČINKA, SI BOMO VSAJ PISARNE POSTLALI Z ROŽICAMI (na sektorske stroške, seveda).

D.V.

Če v TOZD ne poznajo pravilnika, nimajo dobrega jedilnika.

Da bi teklo med in mleko bi morali zamenjati prevleko.

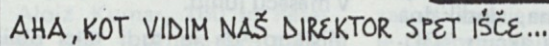
Da bi bila večja "pečena pura", zamenjati bi se morala cela garnitura.

Če bi navijalka delala več kolon — vsi bi dobili večji lon.

Da debelejša bila bi kuverta potrebna nova je koperta.

F.S.

ODIJ — Sovraštvo
OSTADE — Adriaen van, roj. 1610 — umrl 1685. leta — holandski slikar in grafik
TALIDA — Muza gledališke umetnosti
TELEPATIJA — Prenos misli

POKAZAL JI JE SVOJ BANČNI RAČUN IN
ONA SE JE TAKOJ STRASTNO

NE VZNEHIRJAJTA SE, SAMO NEKATKRAT
VAJU BOM SLIKALA